

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
10. januar 2025

Tillegg nr 1 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 med oppdrag 2025-07 om endring av læreplan og eksamen i matematikk for samfunnsfag

Oppdrag nr:	2025-07
Oppdrag:	Endring av læreplan og eksamen i matematikk for samfunnsfag
Frist:	Tentativ tidsplan: Høringsperiode: februar og mars 2026 Ikrafttredelse: august 2026 Første eksamen: mai 2027
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer.

Bakgrunn for oppdraget: Antall elever i videregående opplæring som velger matematikk for samfunnsfag (matematikk S) på Vg2 er mer enn halvert sammenlignet med årene før innføringen av de nye læreplanene i 2021/22. Ved mange skoler er elevtallet i faget så lavt at en videreføring av fagtilbudet er vanskelig å forsvare økonomisk.

Etter departementets vurdering er hovedproblemet i denne sammenheng at økt vanskegrad i matematikk S medfører at spranget fra matematikk 1P til matematikk programfag (S eller R) er blitt så stort at mange elever velger vekk fordypning. Dette medfører at elevene ikke utnytter sitt fulle potensial i matematikk, noe som igjen går ut over rekrutteringspotensialet til høyere utdanning og arbeid innenfor samfunnsviktige områder. I og med at innholdet i matematikk S er sentralt for å møte behovene innenfor mange studier og yrker, er det i tillegg et problem i seg selv at så få elever velger det.

Departementet har vurdert flere tiltak for å snu utviklingen, herunder ulike innspill fra Utdanningsdirektoratet. Departementet har besluttet at det er behov for et fordypningsfag i matematikk som ligger på et nivå mellom P og R, slik matematikk S i praksis fungerte før fagfornyelsen. Det betyr at læreplanen i faget må endres.

Beskrivelse av oppdraget: Departementet ber Udir om å utarbeide et forslag om endringer i læreplanene i matematikk S (S1 og S2) som skal sendes på høring. De nye kompetansemålene i læreplanene for S1 og S2 skal gi et vanskenivå mellom P og R. Utdanningsdirektoratet bes samtidig vurdere om det er behov for å tydeliggjøre læreplanen med tanke på utforming av kompetansemålene og konkrete ferdighetsbeskrivelser i læreplanene i matematikk.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Rapportering etter gjennomført oppdrag: Utkast til læreplan sendes til KD til orientering før høring og før fastsettelse, sammen med en redegjørelse for prosess og resultat. Dersom det oppstår behov for endringer i tidsplan eller løsning av oppdraget, tas dette i dialog med departementet i henhold til etablerte rutiner for oppdrag.

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Maria Wenstøp Arneberg Marie-Wenstop.Arneberg@kd.dep.no.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ingeborg Holm Røsberg
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
22. januar 2025

Tillegg nr. 2 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 med oppdrag 2025-008 om å utarbeide utkast til retningslinjer for tilskudd til kommuner til beredskapsteam og/eller styrking av eksisterende tilsvarende team

Oppdrag nr:	2025-008
Oppdrag:	Utkast til retningslinjer for opprettelse av beredskapsteam for målrettet innsats mot barn- og ungdomskriminalitet og utrygge skolemiljø og/eller styrking av eksisterende tilsvarende team.
Frist:	28. januar 2025
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer

Bakgrunn for oppdraget:

Det er en negativ utvikling når det gjelder kriminelle handlinger utført av barn og unge. I regjeringens budsjettforslag for 2025, jf. Prop. 1 S (2024-2025) fra Justis- og beredskapsdepartementet, ble det foreslått 405 millioner kroner til tiltak til forebygging av barn- og ungdomskriminalitet. Etter budsjettforliket er summen økt til 438 millioner kroner for 2025. Tiltakene i satsingen skal rette seg mot områder og miljøer som har hatt kriminalitetsutfordringer over tid. Regjeringen vil støtte kommuner i en målrettet innsats mot barn- og ungdomskriminalitet og utrygge skolemiljø ved å etablere beredskapsteam for en forebyggende innsats i kommunene med de største utfordringene. Innenfor overnevnte beløp er 70 millioner kroner satt av over kap 226 post 65 til tilskudd til opprettelse av beredskapsteam, jf. Prop. 1 S (2024-2025) fra Kunnskapsdepartementet.

Beskrivelse av oppdraget:

Kunnskapsdepartementet ber Utdanningsdirektoratet om å utarbeide et utkast til retningslinjer for tilskudd til kommuner til opprettelse av beredskapsteam og/eller styrking av eksisterende tilsvarende team i områder som er størst belastet med barn- og ungdomskriminalitet.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

- Vi viser til felles oppdrag i tildelingsbrev for 2024/25 gitt til direktoratene i etatssamarbeidet fra departementene gjennom KUBU- strukturen og ber om at utdanningsdirektoratet søker bistand til arbeidet på oppdraget fra aktuelle direktorater i etatssamarbeidet. Det er særlig aktuelt at Utdanningsdirektoratet ber om innspill fra Politidirektoratet og sekretariatet for konfliktrådene.
- I utkastet til retningslinjer bør det sees hen til satsingsforslag fra etatssamarbeidet for 2026, samt øvrig arbeid i KUBU- strukturen knyttet til arbeidet med barn- og ungdomskriminalitet.
- Beredskapsteamene skal rette seg mot nær- og skolemiljøene for barn og unge i kommunen og det må derfor legges opp til at det kan samarbeides på tvers av kommunegrenser og skoleslag.
- Det bør i utarbeidelsen tas hensyn til behovet for lokale variasjoner i arbeidet med forebygging av barn -og ungdomskriminalitet og oppfølgingen av den enkelte elev.
- Den første tildelingen vil bli gitt til forhåndsdefinerte områder.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og mme@kd.dep.no innen fristen 28.01.25.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
30. januar 2025

Tillegg nr. 3 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 om delegering av myndighet

Kunnskapsdepartementet delegerer med dette, gjeldende fra 30. januar 2025, sin myndighet etter følgende bestemmelser til Utdanningsdirektoratet:

- Økonomiforskrift til privatskolelova § 8-1 tredje ledd, første punktum. Fastsette frist for innlevering av årsregnskap for privatskoler
- Økonomiforskrift til privatskolelova § 8-1 tredje ledd, fjerde punktum. Fastsette skjema som skal leveres
- Forvaltningsforskriften § 44, jf. forvaltningsloven § 9 andre ledd. Beslutte at sak skal overføres til sideordnet eller overordnet forvaltningsorgan

Med hilsen

Lilly Sofie Ottesen (e.f.)
avdelingsdirektør

Frederik Klaveness
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
11. februar 2025

Tillegg nr. 4 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 om delegering av myndighet

Kunnskapsdepartementet delegerer med dette, gjeldende fra 11.02.2025, sin myndighet etter følgende bestemmelser til Utdanningsdirektoratet:

- Forskrift til privatskoleloven kapittel 6A § 8-1 tredje ledd, første punktum. Fastsette frist for innlevering av årsregnskap for skoler.
- Forskrift til privatskoleloven kapittel 6A § 8-1 tredje ledd, fjerde punktum. Fastsette skjema som skal leveres.

Med hilsen

Lilly Sofie Ottesen (e.f.)
avdelingsdirektør

Frederik Klaveness
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
13. februar 2025

Tillegg nr. 5 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 med oppdrag 2025-009 om forsøk med tilskudd til bedrifter for å få flere voksne til å oppnå fagbrev

Oppdrag nr:	2025-009
Oppdrag:	<i>Forsøk med tilskudd til bedrifter for å få flere voksne til å oppnå fagbrev</i>
Frist:	<i>Plan for arbeidet sendes KD 21. mars 2025 Oppdraget skal være ferdig 20. desember 2028</i>
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Forsøket finansieres med 14,4 mill. kroner over kap. 225, post 69. Evalueringen finansieres med 0,6 mill. kroner over kap. 226, post 21. Driften av oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets rammer.

Bakgrunn for oppdraget:

Fra 1. august 2024 innføres rett å fullføre videregående og til å ta et fagbrev nummer to. Disse utvidede rettighetene i opplæringsloven gjelder både ungdommer og voksne. Samtidig innføres modulisert opplæring som hovedmodell i opplæring for voksne, både i videregående opplæring for voksne (VOV) og på nivået under i forberedende opplæring for voksne (FOV). Den politiske målsettingen er at utvidede rettigheter og en mer fleksibel og tilpasset opplæring skal gjøre at flere voksne enn i dag søker seg til opplæring de ikke har fra tidligere, eller tilbake til en opplæring de av ulike årsaker tidligere har avbrutt. Dette er et tiltak (blant flere) i regjeringens arbeid for å mobilisere arbeidskraftreserven og utdanne flere fagarbeidere.

I evalueringen av forsøket med modulstrukturert fag- og yrkesopplæring kommer det frem at noen bedrifter vegrer seg for å tegne lærekontrakt med noen grupper voksne deltakere. Dette kan gjelde voksne deltakere som ikke har et tilstrekkelig språknivå, voksne som har behov for

tilrettelegging grunnet sosiale eller andre forhold, der lærebedriften vurderer at de ikke er kvalifisert for læreplass. Flere lærebedrifter oppgir at en "utprøvningsperiode" forut for inngåelse av lærekontrakt er avgjørende for at de skal ta inn deltakere i bedriften, og etterlyser kompensasjon for å ta inn deltakere som trenger ekstra oppfølging i arbeidssituasjonen.¹

I Prop. 1 S. (2024-2025) foreslår regjeringen derfor at det bevilges 15 mill. kroner til et forsøk med tilskudd til virksomheter som tar inn voksne med utfordringer i et opplæringsløp i en periode før det inngås lærekontrakt. Tilskuddet til lærebedriften skal gi voksne, som en del av et opplæringstilbud i regi av fylkeskommunen, mulighet til å få opplæring i en lærebedrift. Målet er at opplæringen i bedriften skal bidra til å kvalifisere deltakerne mot en læreplass og legge til rette for inngåelse av lærekontrakt med bedriften. Gjennom forsøket ønsker Kunnskapsdepartementet å få svar på om et slikt tilskudd er et godt virkemiddel som kan etableres som en nasjonal ordning.

Beskrivelse av oppdraget:

Utdanningsdirektoratet skal:

- Skal utforme og gjennomføre en forsøksordning med tilskudd i tråd med formålet og utforme retningslinjer for tilskudd til ordningen
- gjennomføre en evaluering av om tilskuddsordningen bidrar til å nå mål om økt formidling til læreplass for målgruppen

Nærmere om forsøket

Forsøket retter seg mot voksne som deltar i modulstrukturert opplæring i videregående opplæring der mye av opplæringen skal foregå ute i en lærebedrift.

Tilskuddet til lærebedriften skal gi voksne, som en del av et opplæringstilbud i regi av fylkeskommunen, mulighet til å få opplæring i en lærebedrift. Målet er å kvalifisere deltakerne for en læreplass og legge til rette for inngåelse av lærekontrakt med bedriften.

Utprøvningsperioden skal være en del av opplæringsløpet og selv om opplæringen foregår i bedriften er det fylkeskommunen som har ansvaret for opplæringen i denne perioden. Målet skal være lærekontrakt så raskt som mulig i løpet av utprøvningsperioden.

Tilskuddsordningen skal ikke erstatte de aktuelle bedriftenes lærlingordning, men stimulere til å øke mangfoldet i rekrutteringen til læreplasser. Tilskuddet skal prøves ut i minimum 3 fylkeskommuner.

Utdanningsdirektoratet skal utrede en forsøksordning med tilskudd i tråd med formålet og utforme retningslinjer for tilskudd til ordningen. Dette innebærer blant annet å utarbeide kriterier for utvelgelse av fylkeskommuner som skal delta i forsøket. Udir skal gjennomføre en evaluering av om tilskuddsordningen bidrar til å nå mål om økt formidling til læreplass for

¹ Dahle, M. Nordhagen, I.C. Jones, H. og Monsen, M. *Fag- og yrkesopplæring på voksnes premisser. Sluttrapport fra følgeevaluering av forsøk med modulstrukturert fag- og yrkesopplæring*

målgruppen. Det skal være dialog med departementet om utredning av tilskuddsordningen, utkast til retningslinjer og evaluering underveis i løsningen av oppdraget.

Nærmere om evalueringen:

Evalueringen skal gi svar på om målene med tilskuddet nås, og hva som eventuelt er årsaken til at det ikke nås. Det er anslått en samlet ramme for evalueringen på om lag 2 mill. kroner.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Utdanningsdirektoratet skal ha dialog med Kunnskapsdepartementet underveis.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Oppdraget er gjennomført når evalueringen er ferdig og Udir har gitt sin vurdering av forsøket. Utdanningsdirektoratet skal rapportere om antall deltakere i forsøket, kjennetegn ved de som deltar i forsøket og bruken av midlene, to ganger pr år.

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og ig@kd.dep.no innen 20.12.2028

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ingeborg Holm Røsberg
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
18. februar 2025

Tillegg nr. 6 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 med oppdrag 2025-10 om å utarbeide plan for arbeidet med å utvikle en ny skolemiljøundersøkelse

Oppdrag nr:	2025-010
Oppdrag:	Utarbeide plan for arbeidet med å utvikle en ny skolemiljøundersøkelse
Frist:	1. april 2025
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget finansieres innenfor direktoratets driftsrammer

Bakgrunn for oppdraget:

Et trygt og inkluderende skolemiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elever kan lære og utvikle seg både faglig og sosialt. Opplæringsloven kapittel 12 fastsetter at alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. Skolen har plikt til å arbeide kontinuerlig for at elevene skal ha et trygt og godt skolemiljø.

Informasjon om hvordan elevene har det på skolen er avgjørende for at skolen skal kunne utvikle trygge, gode og inkluderende skolemiljø og for å forebygge, oppdage og stoppe negative hendelser som for eksempel mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

I NOU 2023: 1 og NOU 2023: 27 ble det pekt på at det er behov for kvalitetssikrede, nasjonale verktøy som kan gi viktig informasjon til arbeidet med elevenes skolemiljø. Det ble også pekt på større utfordringer med dagens Elevundersøkelse. I Meld. St. 34 (2023-2024) *En mer praktisk skole – Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.-10. trinn* varslet derfor regjeringen at den vil at det skal utvikles en ny skolemiljøundersøkelse som kan erstatte

Elevundersøkelsen, og som i større grad møter ulike behov for informasjon om elevenes skolemiljø.

Beskrivelse av oppdraget:

Utdanningsdirektoratet skal utarbeide en plan for arbeidet med å utvikle en ny skolemiljøundersøkelse. Planen skal vise hovedaktivitetene og større milepæler i arbeidet, hvilke sentrale spørsmål og veivalg som skal tas i utviklingsarbeidet og anslag over kostnader de ulike veivalgene antas å ha.

Planen skal danne grunnlag for et oppdrag om å utvikle en ny skolemiljøundersøkelse.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

I arbeidet med planen må det tas flere hensyn.

Formålet med undersøkelsen skal være å gi elevene mulighet til å uttrykke hvordan de opplever sitt skolemiljø. Informasjonen skal primært gi skolen et grunnlag for utvikling av tiltak og arbeid med skolemiljøet. Samtidig er det behov for at både lokale og nasjonale myndigheter får informasjon om utviklingen i elevenes skolemiljø over tid.

En ny undersøkelse skal utformes slik at den støtter opp under mål og prinsipper for det nye nye kvalitetsutviklingssystemet, slik det er beskrevet i Meld. St. 34 (2023-2024). Dette betyr at undersøkelsen skal gi et bedre grunnlag for dialog, tillit og samarbeid om kvalitetsutvikling i skolen. Undersøkelsen skal sammen med andre verktøy i det nye kvalitetsutviklingssystemet gi et bedre grunnlag for refleksjon i profesjonsfellesskapet.

Utdanningsdirektoratet må vurdere om formålet over kan dekkes i en og samme undersøkelse, eller om det kan tilsi behov for å utvikle flere deler eller separate undersøkelser.

Oppdraget skal ta utgangspunkt i de problemene som blir beskrevet i NOU 2023: 27, uten at dette er begrensende for hvilke andre vurderinger Utdanningsdirektoratet mener det er behov for å gjøre.

Det skal være dialog med Kunnskapsdepartementet underveis i arbeidet med å lage en ny undersøkelse. Departementet skal involveres i sentrale spørsmål og veivalg i utviklingsarbeidet, og det skal være faste møtepunkter mellom direktoratet og departementet.

Partene i skolen skal involveres i arbeidet med ny skolemiljøundersøkelse.

Utdanningsdirektoratet skal aktivt innhente synspunkt og erfaringer fra brukergruppene i utviklingsarbeidet. Utdanningsdirektoratet skal også involvere andre relevante aktører i arbeidet, herunder Statped.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen, og kan bygge på tidligere arbeid med revisjon av Elevundersøkelsen.

Det skal redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres til postmottak@kd.dep.no med kopi til etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og mhd@kd.dep.no innen fristen 01.04.25.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Bjørn Breivik
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
7. mars 2025

Tillegg nr 7 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025-011 med oppdrag om oppfølging av barnehager og skoler som mangler beredskapsplaner og som ikke gjennomfører beredskapsøvelser

Oppdrag nr:	2025-011
Oppdrag:	Oppfølging av barnehager og skoler som mangler beredskapsplaner og som ikke gjennomfører beredskapsøvelser.
Frist:	• Frist for gjennomføring er 30.04.2025 • KD ønsker en korte redegjørelse for erfaringene med den valgte formen for oppfølging innen 15.5.2025
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	• Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer • Det er også utgangspunktet at et eventuelt oppdrag til statsforvalterne må løses ved prioriteringer innenfor statsforvalternes rammer.

Bakgrunn for oppdraget:

Etter samfunnssikkerhetsinstruksen har KD ansvar for å ha oversikt over risiko og sårbarhet i egen sektor. KD har derfor over tid vært opptatt av å følge med på om barnehager og skoler har beredskapsplaner og om de øver. Barnehager og skoler skal ha beredskapsplaner og gjennomføre kriseøvelser. Det at barnehager og skoler utarbeider og oppdaterer beredskapsplaner, sørger for at de tenker gjennom risiko for alvorlige hendelser og handlingsalternativer ved egen virksomhet. Dette er i seg selv med på å gjøre dem mer forberedt. Øvelser bidrar også til at de ansatte ved virksomheten er bedre rustet til å vite hva som skal gjøres og fatte gode beslutninger dersom en alvorlig hendelse inntreffer. Dette kan redde liv og trygge elever, foresatte, ansatte og andre deler av befolkningen.

Før 2022 fikk KD informasjon om beredskapsstatusen i barnehager og skoler gjennom spørringene Spørsmål til Barnehage-Norge og Spørsmål til Skole-Norge. Her ble det årlig stilt spørsmål om barnehagene og skolene hadde beredskapsplaner og om de øvet. Dette er utvalgsundersøkelser hvor bare en andel av barnehagene og skolene får hver spørring. Det er heller ikke plikt til å svare på disse, slik at kun en andel av de som mottar spørringen svarer. Det innebar at vi kun hadde prosentvise anslag om hvor stor andel barnehager og skoler som hadde beredskapsplaner og som øvet. En svakhet med denne måten å få oversikt over beredskapstilstanden på, var at spørringene ikke avdekket hvilke barnehager og skoler som ikke hadde fulgt opp kravene eller hvor i landet de befant seg.

Fra og med 2022 ble spørsmål om beredskapsplaner og øvelser tatt inn i BASIL (innrapportering for barnehager) og GSI (grunnskoleinformasjonssystem). Fordelen med dette er at rapportering skjer årlig på virksomhetsnivå slik at det er mulig å avdekke hvilke barnehager og skoler som mangler (oppdaterte) beredskapsplaner og som ikke øver. Alle kommuner har plikt til å svare på spørsmål i BASIL og GSI, men per i dag er det ikke hjemmel til å pålegge dem å svare på spørsmålene om beredskapsplaner og øvelser. De aller fleste har likevel svart. KD arbeider også med å vurdere om det er hensiktsmessig å pålegge kommunene å svare på disse spørsmålene.

For 2023 svarer:

- 97 prosent av barnehagene at de har beredskapsplaner som dekker alvorlige hendelser (alvorlige hendelser gjelder både tilsiktede og utilsiktede hendelser).
- 58 prosent av barnehagene at de har gjennomført beredskapsøvelser i løpet av 2023. Det er en økning på 9 prosentpoeng fra 2022.

For 2024 svarer

- 92 prosent av skolene at de har beredskapsplaner som dekker alvorlige skolehendelser.
- 66 prosent av skolene at de har holdt eller planlagt beredskapsøvelse i løpet av skoleåret.

Selv om de aller fleste har beredskapsplaner, og majoriteten gjennomfører beredskapsøvelser, mener KD at tallene kan bli enda bedre. Når det nå foreligger data i BASIL og GSI på virksomhetsnivå som viser hvilke barnehager og skoler som ikke har beredskapsplaner eller som ikke gjennomfører øvelser, mener KD at det bør være en systematisk oppfølging av de kommunene hvor det er virksomheter som ikke har fulgt opp kravene i §14 i forskrift om miljø og helse i barnehager, skoler og skolefritidsordninger.

Forskrift om miljø og helse i barnehager, skoler og skolefritidsordninger er hjemlet i folkehelseloven. KD har vært i dialog med HOD som er enig i vurderingen av at det er viktig å følge opp barnehager og skoler som ikke har fulgt opp kravene i forskriften, og slutter seg til forslaget om å følge opp barnehager og skoler som ikke har beredskapsplaner eller gjennomfører beredskapsøvelser.

Det finnes per i dag ikke noen tilsvarende oversikt over beredskapsplaner og øvelser i videregående skoler på virksomhetsnivå, så videregående skoler er derfor ikke en del av dette oppdraget, men det kan på sikt bli aktuelt å finne en løsning også for dette nivået.

Beskrivelse av oppdraget:

KD viser til punkt 3.3 i Virksomhets- og økonomiinstruksen til direktoratet. KD ber om at Udir på egnet måte følger opp kommuner og/eller virksomheter hvor BASIL og GSI indikerer at det er barnehager og skoler som ikke har beredskapsplaner eller gjennomfører beredskapsøvelser. Oppgaven må løses innenfor Udirs driftsramme (og eventuelt statsforvalternes driftsramme dersom de benyttes i utførelsen av oppdraget). Hensikten er å øke andelen barnehager og skoler som har oppdaterte beredskapsplaner og som øver på alvorlige hendelser.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Leveranser sendes til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Bjørn Breivik (Bjorn.Breivik@kd.dep.no) innen 30.04.2025.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Helse- og omsorgsdepartementet
Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
4. april 2025

Tillegg nr. 8 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 med oppdrag 2025-012 om utredning av teknologifag

Oppdrag nr:	<i>Settes inn rett før ekspedering til Udir</i>
Oppdrag:	Utredning av teknologifag og hvordan skolen skal møte behovet for digitale ferdigheter
Frist:	<i>Frister</i> <i>Plan for gjennomføring av oppdraget: 15.06.2025</i> <i>Del 1: 15.05.2025</i> <i>Del 2: 30.06.2026</i> <i>Del 3: 30.06.2026</i>
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer.
Bakgrunn for oppdraget: Det er allerede ni år siden Stortinget besluttet de overordnede rammene for hvordan innholdet i grunnskolen og videregående opplæring skulle fornyes. Denne perioden har vært preget av blant annet rask teknologiutvikling, utvikling og bruk av kunstig intelligens og nye måter å samhandle digitalt på i skole, utdanning, arbeidsliv og fritid. Denne utviklingen stiller nye krav til hva skolen lærer barn og unge om digital kompetanse, kritisk tenkning og til hvilken samfunnsdeltakelse, arbeidsliv og videre utdanning de forberedes til. Vi har samtidig fått mer kunnskap om barns digitale hverdag, både i og utenfor skolen, jf. for eksempel NOU 2024:20 (skjermbrukutvalget), evalueringen av 6 års reformen og evalueringen av fagfornyelsen, samt internasjonale undersøkelser som PISA og ICILS.	

I *Meld. St. 34 (2023–2024) En mer praktisk skole — Bedre læring, motivasjon og trivsel* på 5.–10. trinn står det at for å sikre en bedre digital skolehverdag, vil regjeringen:

- være tydelig på at det skal være en god balanse mellom analoge og digitale læremidler i skolen
- innhente erfaringer med bruk av KI i skolen nasjonalt og internasjonalt, og legge et føre-var-prinsipp til grunn, særlig overfor de yngste elevene
- utrede hvordan skolen skal møte behovene for digitale ferdigheter, i lys av teknologiutviklingen, framtidige behov og kunnskap om barns digitale hverdag.

Regjeringen har samtidig satt ned et offentlig utvalg som skal utrede og skape diskusjon om fellesskolens rolle i framtidens samfunn. Deler av disse tiltakene vil kunne være til nytte for utvalget.

Beskrivelse av oppdraget:

Oppdraget gis under direktoratets mål 2: *En opplæring som gir god læring, utvikling og dannelse.*

Utdanningsdirektoratet skal følge opp de nevnte tiltakene fra *Meld. St. 34 (2023–2024)*, og i tillegg utrede innføring av et eget teknologifag i skolen. Utdanningsdirektoratet skal følge opp tiltakene gjennom relevante prosesser, blant annet i oppfølgingen av evalueringen av fagfornyelsen, oppfølgingen av regjeringens strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole, og løpende arbeid med utvikling og implementering av læreplaner. Direktoratet skal levere en plan for gjennomføringen av oppdraget, samt gjennom relevante dokumenter til departementet synliggjøre hvordan tiltakene er fulgt opp.

Som et ledd i arbeidet skal direktoratet gjennomføre følgende:

1. Bedre balanse og føre-var for de yngste

Direktoratet skal foreslå tiltak for å oppnå en balansert bruk av digital teknologi på de laveste trinnene med utgangspunkt i føre-var-prinsippet. Som del av oppdraget skal Udir foreslå hvordan det kan framgå av regelverket/læreplaner at digitale ferdigheter ikke skal være definert som en *grunnleggende ferdighet* for elevene på 1. - 4. trinn.

2. Digitale ferdigheter som grunnleggende ferdighet

Direktoratet skal vurdere, ut fra nyere kunnskapsgrunnlag, om digitale ferdigheter fortsatt må defineres som en grunnleggende ferdighet i læreplanene, og vurdere alternative løsninger for å ivareta målet om at elevene skal utvikle digital kompetanse. Vurderingene bør ses i sammenheng med andre endringsbehov i læreplanene, på bakgrunn av evalueringen av fagfornyelsen og annet nasjonalt og internasjonalt kunnskapsgrunnlag. Oppdraget inkluderer å vurdere og anbefale om det i denne sammenhengen er behov for å endre kompetansemål.

3. Teknologifag

Basert på tilgjengelig kunnskapsgrunnlag skal direktoratet utrede innføring av teknologifag i skolen og vurdere hvilke individuelle og samfunnsmessige behov et slikt fag skal svare ut, jf.

vurderingen i del 2 over. Et av målene med faget skal være å sikre at elevene får mer dybdelæring om teknologi.

Som del av utredningen skal direktoratet vurdere:

- hvilke deler av dagens digitale ferdigheter som eventuelt skal inngå i det nye faget
- hvilke andre elementer i eksisterende fag som bør inngå i et mulig teknologifag, inkl. overlapping mellom ulike fag, ev. flytting av tema/elementer og om det bør gjøres andre endringer i eksisterende fag
- om det skal innføres nye tema/emner, eller om eksisterende enkeltelementer skal styrkes
- hvilke trinn et ev. nytt fag bør ligge på
- hvor stor andel ulike andre fag bør reduseres med
- hvilket timeantall et mulig nytt fag bør få (gitt at det ikke tilføres nye timer)
- økonomiske og administrative konsekvenser, herunder om endringene i læreplanene tilsier at kommunene må kompenseres for læremiddelinnkjøp
- hvilke konsekvenser et mulig nytt fag vil få for kompetansebehov i skolen, lærerutdanning, EVU-tilbud mm.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Regjeringens politikk, slik den er presentert i Meld. St. 34 (2023–2024) En mer praktisk skole — Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn og kommende stortingsmelding om trygg digital oppvekst, skal legges til grunn for oppdraget. Samtidig skal arbeidet reflektere målet i den nye nasjonale digitaliseringsstrategien om å sikre en fremtidsrettet digital kompetanse¹. Arbeidet skal legge til grunn at elevene har ulike forutsetninger og behov på ulike alderstrinn og skoleslag.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen. Departementet legger ikke til grunn at det skal gjennomføres en full samfunnsøkonomisk analyse.

Det skal imidlertid alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser deloppdrag som utført sendes leveransen til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Maren Hegna maren.hegna@kd.dep.no, innen fristene øverst i brevet. Direktoratet skal sende oppsummering av hvordan oppdraget er gjennomført innen 30.06.2026.

¹ Målet er formulert slik: «Regjeringen vil frem mot 2030 sørge for at Norge har tilgang til nødvendig digital kompetanse, både som en grunnkompetanse i alle relevante utdanninger og som spesialisert kompetanse. Teknologifag i utdanningene skal prioriteres. Vi skal sørge for at offentlig sektor og næringslivet har tilgang til nødvendig kompetanse for å lykkes med den grønne og digitale omstillingen.»

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Bjørn Breivik
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
10. april 2025

Tillegg nr. 9 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 Overføring av ubrukte midler fra 2024 til 2025 m.m.

Vi viser til tildelingsbrevet til Utdanningsdirektoratet for 2025 og til søknad fra Utdanningsdirektoratet om overføring av ubrukte budsjettmidler fra 2024 til 2025.

Med grunnlag i Finansdepartementets godkjenning 4. mars 2025 til å overføre ubrukte bevilgninger fra statsbudsjettet for 2024, gis med dette Utdanningsdirektoratet fullmakt til ytterligere å belaste de respektive kapitler og poster på statsbudsjettet for 2025 med inntil de beløp som er angitt i tabellen nedenfor.

(beløp i 1 000 kroner)

Kap.	Post	Kapittelnavn Postnavn	Tidligere tildelt	Tildeling i dette brev
220		Utdanningsdirektoratet		
	01	Driftsutgifter	418 999	8 370
	21	Spesielle driftsutgifter	272 431	8 191
222		Statlige skoler og fjernundervisningstjenester		
	01	Driftsutgifter	156 701	2 391
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen		
	21	Spesielle driftsutgifter	1 063 301	62 895
231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter	662 301	2 000

Kap. 226, post 21

Direktoratet har søkt om å få overført 62,895 mill. kroner på posten.

Departementet tildeler direktoratet i henhold til søknad med følgende fordeling per prosjekt:

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
May-Lill Næss
22 24 76 83

- Prosjekt 61000: 13,482 mill. kroner
- Prosjekt 62000: 29,408 mill. kroner
- Prosjekt 63000: 10,446 mill. kroner
- Prosjekt 64000: 8,259 mill. kroner
- Prosjekt 65000: 1,3 mill. kroner

Midlene forutsettes benyttet til de faseforskyvede aktiviteter og utgifter som fremgår i søknaden fra direktoratet. Direktoratet har fullmakt til å omdisponere mellom prosjektnumre ved behov, men skal varsle departementet ved større utgiftsendringer.

Kap. 231, post 21

Tildelingen er til tiltak for å styrke implementering av regelverk for psykososialt barnehagemiljø og sees i sammenheng med veilederen om bemanning. Direktoratet og departementet må ha dialog om den nærmere innretningen av implementeringsarbeidet.

Når det gjelder rapportering om bruk av midlene, vises det til kap. 8 i tildelingsbrevet for 2025.

Med hilsen

Elisabeth Grøvan Ruud (e.f.)
avdelingsdirektør

May-Lill Næss
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000

Dato
30. april 2025

Tillegg nr. 10 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 om delegering av myndighet

Vi viser til Utdanningsdirektoratets brev av 24. januar og 24. mars 2025.

I brev av 25. juni 2024 delegerte Kunnskapsdepartementet myndighet til Utdanningsdirektoratet etter blant annet opplæringslova. I første kulepunkt fikk direktoratet delegert følgende myndighet etter opplæringslova:

- «§§ 1-4, 1-6 tredje og femte ledd. Fastsette læreplaner for programfag og yrkesfaglig fordypning.»

Departementet ser at dette punktet er upresist og vil presisere at delegasjonen kun gjelder fastsettelse av læreplaner for programfag og yrkesfaglig fordypning.

Kunnskapsdepartementet har i tillegg besluttet å overføre beslutningsmyndigheten om endringer i tilbudsstrukturen i vg3 yrkesfag til Utdanningsdirektoratet.

Kunnskapsdepartementet delegerer med dette, gjeldende fra 30.04.2025, sin myndighet etter følgende bestemmelser til Utdanningsdirektoratet:

- § 1-4 andre ledd. Fastsette læreplaner for programfag og yrkesfaglig fordypning.
- § 1-6 tredje ledd. Fastsette tilbudsstrukturen i vg3 yrkesfag.

Tidligere kulepunkt nr. 1 til opplæringslova utgår, jf. brev av 25. juni 2024 fra KD til Utdanningsdirektoratet.

Vedlagt finnes en oppdatert oversikt over hjemler som er delegert fra Kunnskapsdepartementet til Utdanningsdirektoratet.

Med hilsen

Lilly Sofie Ottesen (e.f.)
avdelingsdirektør

Frederik Klaveness
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Riksrevisjonen

11 Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/6000-

6. mai 2025

Tillegg nr 11 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 med oppdrag 2025-013 om læreplan i tegnspråk valgfag

Oppdrag nr:	2025-013
Oppdrag:	Utvikle en læreplan i tegnspråk valgfag og sende på høring.
Frist:	Frist for høringsnotat: 01.01.2026 Frist for oppsummering av høring og anbefaling: 15.06.2026
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer

Bakgrunn for oppdraget:

Bergen kommune har fått forsøk med valgfag tegnspråk skoleårene 2022-2024 ved Nattland skole. Evalueringen av forsøket viser at valgfaget har vært populært blant elevene. Norsk tegnspråk som valgfag kan bidra til mer robust tegnspråklig miljø, og å opprettholde og styrke tegnspråkkompetansen blant lærerne. Vi viser for øvrig til ansvaret offentlige myndigheter etter språkloven har for å verne og fremme norsk tegnspråk.

Beskrivelse av oppdraget:

Utdanningsdirektoratet skal utvikle et utkast til læreplan i tegnspråk som valgfag og sende utkastet på høring. Målgruppen for valgfaget er alle elever med interesse for tegnspråk, både elever med og uten tilknytning til tegnspråklige miljøer. Oppdraget består av å:

- utarbeide høringsnotat med utkast til læreplan
- gjennomføre høringen
- oppsummere høringsinnspill
- vurdere høringsinnspillene
- anbefale ev. endringer for KD

Oppdraget gis under direktoratets mål 2: En opplæring som gir god læring, utvikling og dannelse.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Direktoratet må samarbeide med Statped om utvikling av utkast til læreplan. Direktoratet vurderer for øvrig hvordan sektor skal involveres i utarbeidelsen av utkastet til læreplan, herunder om det skal opprettes en læreplangruppe eller om forsøkslæreplanen fra Bergen kommune kan benyttes.

Departementet skal orienteres før utkastet sendes på høring. Etter planen skal skolene kunne tilby faget som fast ordning fra høsten 2027, og ny forskrift fastsettes innen høsten 2026. Departementet og direktoratet må ha dialog om framdrift for oppdraget innenfor disse rammene.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Udir skal oversende utkast til høringsnotat til departementet innen 01.01.2026

Udir skal oversende oppsummeringen av høringen, samt Udirs vurderinger og anbefalinger innen 15.06.2026.

Begge oversendelser skal gå til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Anne Borgersen Anne.borgersen@kd.dep.no.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen
Statped

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
16. mai 2025

Tillegg nr. 12 til tildelingsbrev til Udir for 2025 med oppdrag 2025-014 om tilrettelegging av sentralt gitt skriftlig eksamen i yrkesfag på vg3-nivå

Oppdrag nr:	2025-013
Oppdrag:	<i>Tilrettelegging av sentralt gitt skriftlig eksamen i yrkesfag på vg3-nivå</i>
Frist:	<i>Frist del 1a: 1. juli 2026 Frist del 1b: 1. juli 2026</i>
Finansiering:	<i>Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer</i>

Bakgrunn for oppdraget:

Før fag- eller svenneprøven må alle som ikke har fulgt et normalt opplæringsløp, ha bestått en skriftlig eksamen i faget. Denne eksamenen utarbeides sentralt og sensureres lokalt. Det følger av læreplanene i Kunnskapsløftet 2020 (LK20) at eksamen før fagprøven er skriftlig.

Kandidater har rett til særskilt tilrettelegging av eksamen dersom de trenger det for å få vist kompetansen sin i faget, jf. opplæringsforskriften § 9-34. Tilretteleggingen må være tilpasset den enkeltes behov så langt det er mulig, men kandidaten må prøves i kompetansemålene i faget, og tilretteleggingen skal ikke gi fordeler sammenlignet med andre kandidater. Der det er et krav om skriftlig eksamen, kan den ikke omgjøres til en muntlig eksamen.

Føringene for særskilt tilrettelegging er ikke nytt, men Utdanningsdirektoratet tydeliggjorde omtalen av føringene i et brev til fylkeskommunene i desember 2022 og på udir.no i januar 2023 for å sikre lik forståelse.

Innspill til departementet og direktoratet understreker at føringene om særskilt tilrettelegging av eksamen ikke oppfattes som tilstrekkelig tilrettelegging for enkelte av kandidatene som

skal avlegge eksamen før fag- og svenneprøven. Tidligere tilretteleggingspraksis hos fylkeskommunene ble strammet inn i 2023. Departementet mener at dagens ordning ikke legger godt nok til rette for kandidater som har faglige forutsetninger for å bestå fagprøven, men som har utfordringer med å uttrykke seg skriftlig innenfor rammen til skriftlig eksamen. Departementet mener det er nødvendig å gjøre dagens eksamen før fag- og svenneprøven mer fleksibel og tilpasset kandidatenes situasjon.

Beskrivelse av oppdraget:

Del 1

Kunnskapsdepartementet ber Utdanningsdirektoratet om å komme med forslag til hvordan sentralt gitt skriftlig eksamen på vg3 før fag- eller svenneprøven kan bli mer fleksibel, og legge bedre til rette både for a) kandidater som har krav på særskilt tilrettelegging av eksamen, og b) kandidater som har behov for bedre tilrettelegging av skriftlig eksamen. Utdanningsdirektoratet bes om å komme med konkrete forslag til endringer i eksamensordningen og/eller opplæringsforskriften.

Del 2

Dersom departementet på bakgrunn av det oversendte mener at det er behov for regelverksendringer, vil Utdanningsdirektoratet også bli bedt om å utarbeide og gjennomføre høring av slike endringer, samt oversende en anbefaling til departementet etter høring. Det er et mål at eventuelle endringer i del 1a skal gjelde fra eksamen senest våren 2026.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen. Vi ber direktoratet om å involvere fylkeskommunene og partene i arbeidslivet på egnet vis.

Oppdraget kommer i tillegg til, men ses også i sammenheng med forsøk med skriftlig-muntlig eksamen i yrkesfag og oppdrag 2025-04 om å utrede et sikrere og bedre eksamenssystem i videregående opplæring.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Vi ber om at svar på oppdraget, og beskjed om at oppdraget er utført, sendes til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og viil.gombos@kd.dep.no innen 01.07.2026 for del 1a og 1b.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ingeborg Holm Røsberg
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
19. mai 2025

Tillegg nr. 13 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 med oppdrag 2025-015 om tilskudd til bøker i skolebibliotek

Oppdrag nr:	2025-015
Oppdrag:	Tilskudd til bøker i skolebibliotek
Frist:	Midlene lyses ut innen 23. mai 2025 og tildeles til kommunene innen 20. august 2025.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	12 millioner kroner Kap 226, post 21
Bakgrunn for oppdraget: Det er en utvikling hvor barn og unge leser mindre, og leseferdighetene har gått ned. Både PISA 2022 og PIRLS 2021 viser en nedgang i leseferdighetene hos norske elever. I tillegg viser PIRLS 2021 at norske tiåringer har lavest leseglede blant alle de 65 deltakerlandene. Leselyststrategien 2024-2030 ble lagt frem av Kunnskapsdepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet i 2024. Gjennom leselyststrategien ønsker regjeringen å bygge en god lesekultur, og bidra til at barn og unge får gode leseopplevelser og leseferdigheter. Innsatsområdene i strategien er leseopplæring og tilgang til og formidling av variert litteratur. Forskrift til opplæringsloven §11-2 sier: <i>Skolebiblioteket skal bidra til å utvikle språkferdigheitene, leseferdigheitene og evna til å tenke kritisk hos elevane, og til å jamne ut sosiale forskjellar. Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at elevane har tilgang til eit skolebibliotek eller eit anna bibliotek som er særskilt tilrettelagt for skolen. Biblioteket skal vere tilgjengeleg for elevane i skoletida, slik at biblioteket kan brukast aktivt i opplæringa på skolen.</i> Dette oppdraget skal bidra til at kommunene kan kjøpe inn flere bøker til sine skolebibliotek.	

Beskrivelse av oppdraget:

Utdanningsdirektoratet skal tildele tilskudd til kommuner, slik at de kan kjøpe inn bøker til skolebibliotekene. Tildelingen skjer etter en enkel fordelingsnøkkel, basert på elevtall 1.-10. trinn og med et minimumsbeløp for de mindre kommunene. Tilskuddsmottakerne kan selv prioritere skoletrinn og skoler, i tråd med lokale behov.

Tilskuddet skal bidra til å øke tilgangen til variert litteratur i skolebibliotekene.

Tilskuddsmottakerne må bekrefte at

- de har skolebibliotek eller et annet bibliotek som er særskilt tilrettelagt for skolen, og at det er tilgjengelig for aktiv bruk i opplæringen, i tråd med forskriften
- midlene vil bli brukt til innkjøp utover allerede planlagte eller gjennomførte innkjøp.

Tilskuddet lyses ut med forbehold om Stortingets vedtak, jf. Prop. 146 S (2024-2025).

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget.

Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes informasjon om antall kommuner som fikk tilskuddet og tilskuddsbeløp til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Anne-Kristine.Larsen@kd.dep.no innen 20. august 2025

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
19. mai 2025

Korrigert nummerering – tillegg nr. 14 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 med oppdrag 2025-016 om å vurdere videreutvikling av dagens lederutdanninger for barnehage og skole og å utrede ledernes arbeidssituasjon i barnehage og skole (del av oppdrag om å etablere og videreutvikle et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling)

Vi viser til tillegg til tildelingsbrev av 13. mai 2025 med nytt deloppdrag 6 til oppdrag 2024-027 om å etablere og videreutvikle et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling. Grunnet en inkurie med dublering av nummer på tillegg til tildelingsbrev og oppdrag, oversender vi på nytt med korrigert nummerering. Det er ikke gjort noen endringer i oppdragsteksten.

Oppdrag nr:	2025-016
Oppdrag:	Nytt deloppdrag 6 til oppdrag 2024-027 om å etablere og videreutvikle et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling for alle ansatte i barnehage, grunnskole, SFO, videregående opplæring, inkludert fagopplæringen i bedrift, opplæring særskilt organisert for voksne, PP-tjenesten og kulturskole. 1. Udir får i oppdrag å vurdere videreutvikling av dagens lederutdanninger for barnehage og skole. 2. Udir får i oppdrag å utrede ledernes arbeidssituasjon i barnehage og skole, og vurdere hvordan vi fra nasjonalt nivå kan styrke

	deres muligheter til å drive et systematisk kvalitetsutviklingsarbeid.
Frist:	Del 1: 1.november 2025 Del 2: 1 mars 2026
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget skal gjennomføres innenfor gjeldende rammer.
Bakgrunn for oppdraget: Både NOU 2022: 13 (helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling), NOU 2023: 27 (kvalitetsutviklingsutvalget) og Meld. St. 34 (2024 – 2025) <i>En mer praktisk skole</i> understreker behovet for god ledelse på alle nivåer for å realisere barnehagens og skolens mandat. Ledere som målgruppe var ikke en del av utvalgets mandat for kompetanse- og karriereutvikling, og Utdanningsdirektoratet fikk derfor et eget oppdrag (2024-003) om videreføring og videreutvikling av lederutdanning for barnehage og grunnskole, som de leverte svar på til KD i juni 2024. Forskning på dagens tilbud om lederutdanninger og tilbakemeldingene fra sektor beskriver at dette er gode og relevante tilbud for kompetanseutvikling. Partene i sektor har imidlertid gitt uttrykk for at lederne har behov for kompetanseutvikling utover dagens tilbud. Mange peker også på behovet for styrket kompetansen i kommunene som barnehage- og skoleeiere. I Meld. St. 34 (2024 – 2025) <i>En mer praktisk skole</i> varsler regjeringen at de vil sette i gang et arbeid som skal se nærmere på skoleledernes arbeidssituasjon, og komme med forslag til hvordan vi kan styrke deres muligheter til å drive et systematisk kvalitetsutviklingsarbeid. Arbeidet skal bygge på tidligere evalueringer og forskning på kompetansebehov for ledere i barnehage og skole, og de kommende rapportene fra <i>TALIS 2024</i> (resultater i nov 2025) og <i>Spørsmål til Barnehage- og Skole-Norge 2025</i> (kommer januar 2026). Rammene for å drive kvalitetsarbeid i barnehage og skole bør ses i sammenheng, derfor omfatter oppdraget også en vurdering av arbeidssituasjonen for ledere i barnehagen. Ved å se videreutdanningene for ledere i barnehage og skole i sammenheng, kan Udir identifisere felles kompetansebehov og videreutvikling av felles tilbud. Det vil også være nyttig å se kompetansebehovene i lys av tverrsektorielle kompetansebehov og kompetansebehov hos eiere.	
Beskrivelse av oppdraget: 1. Departementet ber Udir om å vurdere hvordan dagens kompetansetilbud til ledere i barnehage og skole kan videreutvikles, som en oppfølging av tilrådingene direktoratet leverte gjennom oppdrag 2024 – 003 i juni 2024. I denne sammenheng er det også behov for vurdering av hvilke konsekvenser det vil ha å endre forvaltningen av lederutdanningene i tråd med de prinsipper som ligger til grunn for forvaltningen av øvrige videreutdanninger. <i>Frist 1.november 2025</i> 2. Departementet ber Udir utrede arbeidssituasjonen til ledere i barnehage og skole og samhandlingen med lokal administrasjon hos barnehage- og skoleeiere. Med dette	

som utgangspunkt skal Udir komme med forslag til hvordan vi fra nasjonalt nivå kan styrke deres muligheter til å drive et systematisk kvalitetsutviklingsarbeid. Arbeidet må også vurderes i lys av mål og prinsipper for helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling i barnehage og skole, utviklingen av nytt kvalitetsutviklingssystem for skole, og arbeidet som pågår med å utvikle mer tverrfaglige og tverretatlige tiltak i oppvekstsektoren. Utvikling av tiltak for mer helhetlig kommunal ledelse/ledelse på eiernivå er dermed også et viktig perspektiv i dette arbeidet.

Frist 1.mars 2026

Eventuelle andre føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Udir skal involvere partene og andre sentrale aktører i sektorene som kan bidra med kunnskap og erfaringer knyttet til forventninger og krav til dagens ledere. Det bør også tilstrebes å samle et bredt kunnskapsgrunnlag i dette arbeidet som bygger på kunnskapsgrunnlaget fra oppdrag 2024 – 003, men også på forskning og undersøkelser som foreligger på oppdrag fra partene, og annen relevant forskning på området både nasjonalt og internasjonalt. Udir bør ha ulike innspillsarenaer der ledere i barnehage og skole, deres overordnede og ansatte kan bidra med erfaringsbasert kunnskap.

Udir og departementet skal ha jevnlig dialog om oppdraget underveis for å sikre god tilknytning til utviklingen av et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling og utviklingen av et nytt nasjonalt system for kvalitetsutvikling slik det er beskrevet i Meld. St. 34 (2024 – 2025) En mer praktisk skole.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes det som skal eventuelt skal leveres til postmottak@kd.dep.no med kopi til etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og havard.lunnan@kd.dep.no innen 1. november 2025 (del 1) og 1. mars 2026 (del 2).

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
26. mai 2025

Tillegg nr 15 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 med oppdrag 2025-017 om oppfølging av Meld. St. 34 (2023-2024) og tiltak for en mer praktisk skole

Oppdrag nr:	2025-017
Oppdrag:	Oppfølging av Meld. St. 34 (2023-2024) og tiltak for en mer praktisk skole
Frist:	Del 1: Frist for levering av tidsplan for utvikling og oppstart av de ulike delene av programmet 31.08.2025. Del 2: Frist for første versjon av veiledningsmateriell 01.02.2026. Del 3: 3a) Frist for utkast til høringsnotat og læreplanutkast (valgfagsordning på 5.-7. trinn) 1.9.2026. 3b) Utkast til høringsnotat (arbeidslivsfag på 8.-10. trinn) 1.9.2025. 3c) Frist for levering av oppsummering av spørring, vurderinger og anbefalinger (2. fremmedspråk på 8.-10. trinn) 30.6.2026.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Del 1: Kap. 226, prosjektnummer 62000 jf. Tildelingsbrev 2025: 30 mill. kroner til utvikling av nasjonalt program for praktisk læring slik det er beskrevet i Meld. St. 34 (2023-2024). Del 2 og 3 av oppdraget skal gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer.
Bakgrunn for oppdraget:	

Regjeringen fremmet [Meld. St. 34 \(2023-2024\) En mer praktisk skole – Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn](#) for Stortinget den 13. september 2024, og den ble behandlet i Stortinget 28. november. Utdannings- og forskningskomiteens innstilling og Stortingets vedtak framgår av [Innst. 55 S \(2024-2025\)](#).

Tiltakene i Meld. St. 34 (2023-2024) for en mer praktisk, variert og relevant skole er regjeringens hovedgrep for å snu den negative utviklingen vi de siste årene har sett i elevenes resultater i læring, motivasjon og trivsel. I meldingen slås det fast det er et tydelig behov for en nasjonal innsats som i større grad bidrar til endring i klasserommene. Det nye læreplanverket legger godt til rette for praktisk og utforskende læring, og endringene skal bygge på og støtte oppunder innføringen av læreplanene.

Med dette oppdraget bes Udir følge opp tiltak som særlig skal bidra til mer praktisk og arbeidslivsrettet opplæring i skolen i kapittel 4.2, 4.3, 4.4 og 5.4. Oppdraget består av tre deler som inkluderer å opprette et nasjonalt program for praktisk læring (del 1), utvikle veiledning knyttet til fleksibilitet og bruk av lokalt handlingsrom (del 2) og å gjennomføre endringer i fag- og timefordelingen og forskrift til opplæringsloven (del 3).

Vi gjør oppmerksom på at det gjennom regjeringens [forsøksordning for kommuner og fylkeskommuner](#) er innvilget to forsøk om bruk av alternativ opplæringsarena på ungdomstrinnet (Lindesnes og Nordre Follo kommune) og et forsøk om bruk av fleksibilitet i fag- og timefordelingen på barnetrinnet (Råde kommune). Forsøkene er innvilget for skoleårene fra og med 2025-2026 til og med 2028-2029.

Beskrivelse av oppdraget:

Del 1: Opprette nasjonalt program for praktisk læring (kap. 4.2. og 4.4.)

I meldingen fremmet regjeringen forslag om å opprette et nasjonalt program for praktisk læring som et hovedgrep for å bidra til mer læring, trivsel og motivasjon på 5.-10. trinn. Programmet skal bestå av økonomiske, pedagogiske, kompetansebyggende og veiledende ressurser i og på tvers av fag som skal støtte til kommunene, skolene og lærerne i arbeidet med å få til mer praktisk opplæring og å realisere målene i LK20/20S.

Det nasjonale programmet skal derfor bidra til at skoler og kommuner i større grad får støtte til å skape en mer praktisk skole, og til at de kan utnytte det lokale handlingsrommet i regelverket for å nå målene i læreplanverket.

Programmet skal bygges opp over tid. Udir vil ha ansvar for å utvikle, koordinere og samordne programmet, og for å formidle innholdet på en enhetlig og hensiktsmessig måte. Det er allerede igangsatt en tilskuddsordning og en rentekompensasjonsordning for å stimulere til mer praktisk læring. I tillegg er Udir tildelt ytterligere 30 mill. i 2025 for å sette i gang utviklingen av de pedagogiske, kompetansebyggende og veiledende delene av programmet, jf. meldingens del 4.2.

Udir bes, i samarbeid med blant andre nasjonale sentre, om å:

- a) **utvikle en modell for å utviklingsprosjekter** som skal stimulere til en særlig praktisk skolehverdag, herunder også mer arbeidslivsrettet opplæring, og/eller en særlig fysisk aktiv skolehverdag. Det skal blant annet rekrutteres pilotskoler som skal bidra til kompetanseutvikling, erfaringsdeling og til å spre inspirasjon. Det innebærer at utviklingsprosjektene skal initieres lokalt, og de bør inkludere planer for samarbeid/nettverk for spredning og erfaringsdeling og formidling. Det kan både rekrutteres skoler som allerede har en særlig praktisk praksis og som vil utvikle seg videre, og skoler som har planer/ønsker om å iverksette tiltak for mer praktisk skolehverdag. Prosjektene skal i utgangspunktet foregå innenfor dagens regelverk, men direktoratet kan vurdere om det er behov for å åpne for å igangsette tidsavgrensede forsøk etter opplæringsloven, med unntak fra lov- eller forskriftsregler. Denne delen av oppdraget skal utvikles og utvides over tid, men med mål om at utviklingsprosjekter med et utvalg pilotskoler har oppstart i skoleåret 2025/2026. Det skal også planlegges og igangsettes en form for evaluering av utviklingsprosjektene. Evalueringen skal gi et bedre kunnskapsgrunnlag om hvilke praksiser som bidrar til trivsel, motivasjon og læring. Udir bes om å vurdere hvordan en slik evaluering bør innrettes.
- b) **utvikle og formidle pedagogiske støtteressurser og kompetansebyggende tiltak** for faglig og tverrfaglig praktisk læring. Denne delen av oppdraget skal utvikles og utvides over tid, men med mål om at det er ressurser tilgjengelig for skolene senest fra og med skoleåret 2026/2027. Udir bes om å vurdere hvordan ressursene og tiltakene bør formidles til sektor på en hensiktsmessig og helhetlig måte, og hvordan det bør legges til rette for innspill og justeringer underveis.
- c) Som en del av programmet, bes Udir også om å følge opp tiltak som handler om å **tilrettelegge bedre for arbeidslivsoplæring på ungdomstrinnet**, jf. meldingens del 4.4.

Dette innebærer å:

- i) utvikle støtte til å utnytte muligheter i dagens fag- og timefordeling og læreplaner til å se opplæring i arbeidslivsfag, utdanningsvalg og valgfag i sammenheng
- ii) vurdere om sammenhengen mellom arbeidslivsfag, utdanningsvalg og valgfag kan styrkes, herunder å vurdere behov for endringer i disse læreplanene
- iii) utrede alternative tiltak for yrkesfaglig opplæring som har samme formål som dagens bestemmelse for forsering

Del 1 c) må ses i sammenheng med dette oppdragets del 3 b) om å gjøre det obligatorisk å tilby arbeidslivsfag på 8.-10. trinn. Vi ber Udir i første omgang om et forslag til tidsplan for oppfølging av del 1 c) med mål om at i) veiledning er laget og kan tas i bruk, at ii) vurdering og iii) utredning er gjort, før skoleåret 2026/2027.

Del 2: Utvikle veiledning knyttet til fleksibilitet og bruk av lokalt handlingsrom (kap. 4.2.5, 4.2.6 og 5.4.)

Læreplanverket, fag- og timefordelingen og regelverket ellers gir skolene et stort handlingsrom i gjennomføring og tilpasning av opplæringen både for elevgrupper og for enkeltelever. Samtidig kan det på skolenivå være komplisert å vurdere hva som er det reelle handlingsrommet når mange bestemmelser må ses og vurderes i sammenheng og ut fra gitte situasjoner. I meldingen vises det til at det både er behov for veiledning knyttet til bruk av handlingsrom og fleksibilitet i den ordinære opplæringen (4.2.5 og 4.2.6), og knyttet til muligheter og begrensninger for tilpasninger i opplæringen til enkeltelever (5.4). Slike tilpasninger og tilrettelegginger kan bidra til å nå målet om mer praktisk og relevant opplæring, og for å nå målene om å bedre elevenes trivsel og motivasjon og å redusere elevfravær.

Muligheten for å bruke andre opplæringsarenaer enn klasserommet, både for elevgrupper og enkeltelever, er et eksempel på veiledning som er etterspurt. Vi har blant annet mottatt innspill om at skoler/skoleeiere er tilbakeholdne i bruk av alternative eller varierte opplæringsarenaer fordi de tror det er særskilte vilkår eller krav for slik bruk. En slik usikkerhet kan hindre at skolene legger opp til en praktisk og variert skolehverdag, noe som er uheldig. Vi mener derfor at det er behov for en synliggjøring av det mulighetsrommet som finnes for bruk av varierte og alternative opplæringsarenaer. Vi har også fått innspill som tyder på at skolene er usikre på i hvilken grad de kan gi intensivopplæring på 5.-10. trinn. Dette kan skyldes at det er særskilte regler om intensiv opplæring for elever på 1. til 4. trinn, mens det ikke er tilsvarende regulering på trinnene over.

Udir bes derfor om å utvikle helhetlig veiledning knyttet til:

- hvordan kommunene og skolene kan bruke handlingsrommet i fag- og timefordelingen og i læreplanene i fag i den ordinære opplæringen, og om mulighetene for å utnytte fleksibilitet i fag- og timefordelingen for enkeltelever
- ulike former for tidlig innsats ved behov, og tydeliggjøring av mulighetene skolene har for å ta i bruk intensivopplæring på 5.-10. trinn
- bruk av alternative/varierte opplæringsarenaer, både for enkeltelever og grupper av elever, både i ordinær opplæring og ved vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring. Når det gjelder bruk av alternativ opplæringsarena som del av individuelt tilrettelagt opplæring, må dette ses i sammenheng med Udirs pågående arbeid/prosess med temaet, og den allerede foreliggende veiledningen.

I utviklingen av veiledningen bes Udir om å involvere relevante aktører.

Del 3: Endringer i fag- og timefordelingen og forskrift til opplæringsloven (kap. 4.3. og 4.4.)

a) Utrede og foreslå en valgfagsordning på 5.-7. trinn (kap. 4.3.)

Det å kunne ta valg ut fra egne interesser kan bidra til økt motivasjon og virke positivt for trivsel og læring, og det vil også bidra til å gi elevene trening i å ta valg, noe de vil fortsette med i ungdomsskolen. I meldingen ble det derfor foreslått å innføre valgfag på 5.-7. trinn (4.3.).

Udir bes om å utrede hvordan valgfagsordningen på mellomtrinnet skal se ut i lys av rammene som er beskrevet i meldingen, foreslå konkrete valgfag og utkast til læreplaner, vurdere nødvendige endringer i regelverket, inkl. fag- og timefordelingen, og utarbeide utkast til høringsnotat. Udir bes om å planlegge og gjennomføre prosessen med mål om å innføre en fullverdig valgfagsordning på mellomtrinnet skoleåret 2027-2028.

I utviklingen av valgfagene bes Udir om å involvere relevante aktører og legge til rette for en åpen prosess.

b) Gjøre det obligatorisk å tilby arbeidslivsfag på 8.-10. trinn (kap. 4.4.)

For at flere elever enn i dag skal få mulighet til å få en mer arbeidslivsrettet opplæring, skal det sendes på høring et forslag om å endre opplæringsforskriften § 1-9 slik at kommunen *må* tilby arbeidslivsfag som alternativ til fremmedspråk til elevene på ungdomstrinnet, mens det blir valgfritt å tilby fordypning i engelsk/norsk/samisk/matematikk.

Udir bes om å vurdere nødvendige endringer i regelverket, lage utkast til høringsnotat og å foreslå en tidsplan for høringen med mål om ikrafttredelse til skoleåret 2026-2027.

c) Høre åpent spørsmål om omfang og innretting av 2. fremmedspråk på 8.-10. trinn (kap. 4.4.2)

I meldingen framgår det at regjeringen ønsker å høre åpent spørsmål om omfang og innretting på fremmedspråk i grunnskolen. Regjeringen er opptatt av at de elevene som ønsker fremmedspråk skal få en så kvalitetsmessig god og relevant språkopplæring som mulig, og den ønsker dermed å vurdere nærmere hva som kan bidra til dette. Samtidig er den opptatt av at opplæring i fremmedspråk tar både tid og kapasitet fra andre fag, og at dagens krav til fagsammensetning i videregående opplæring medfører at det å velge bort fremmedspråk på ungdomstrinnet, ikke oppleves som et reelt valg.

Udir bes derfor om å arrangere en spørring som kan bidra til å bedre kunnskapsgrunnlaget for å kunne vurdere mulige endringer i reglene om fremmedspråk på ungdomstrinnet. Spørringen må belyse hvilke konsekvenser mulige endringer på ungdomstrinnet vil ha for innrettingen av 2. fremmedspråk i videregående opplæring, og eventuelt for det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. På bakgrunn av spørringen og øvrig kunnskapsgrunnlag, bes Udir å vurdere og komme med forslag til innretning av fremmedspråk og fordypningsfagene i matematikk, norsk/samisk og engelsk i grunnskolen. En oppsummering av spørring og annet tilgjengelig kunnskapsgrunnlag, vurderinger og anbefalinger leveres 30.6.2026. Utredningen må ses i sammenheng med utredning av teknologifag i grunnskolen.

Del 3 a-c skal også vurderes for private skoler godkjent etter privatskoleloven, inkl. eventuelt behov for endringer i privatskoleforskriften.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen. De delene av oppdraget som handler om støtte og veiledning, må sees i sammenheng med Udirs arbeid med støtte til innføring av ny opplæringslov med forskrifter, jf. oppdrag nr. 2021-003. De delene bør også ses i sammenheng med Udirs arbeid med støtte til innføring av nye læreplaner og å styrke skolenes arbeid med fagfornyelsen, bl.a. jf. oppdrag 2023-023.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som kommer frem av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Del 1: De etablerte økonomiske ordningene for tilskudd og rentekompensasjon til utstyr, inventar og læringsarenaer for praktisk læring, regjeringens økte satsing på videreutdanning i praktiske og estetiske fag i skolen og styrkingen av utvalgte nasjonale sentre er også sentrale deler av det nasjonale programmet for praktisk læring, og Udir bes om å se alle delene i programmet i sammenheng.

Jf. tildelingsbrev til Udir for 2025, forventes det at Udir samarbeider med sentrene om å utvikle de ulike delene av det nasjonale programmet. De nasjonale sentrene har i sine tildelingsbrev, også fått i oppdrag å bidra til å utvikle det nasjonale programmet for praktisk læring. Sentrene skal i større grad enn i dag kunne gi støtte til praktisk læring innenfor sine fagområder, bidra til lokal kompetanseutvikling og til utvikling av lærerutdanningene, til å gi råd til nasjonale utdanningsmyndigheter og sektor. Lesesenteret, Skrivesenteret, Matematikk og Naturfagsenteret er i tillegg særlig styrket økonomisk for å bidra.

Udir bes om å særlig se oppdragets del 1a) og 1b) i sammenheng med innføringen av det helhetlige systemet for kompetanse- og karriereutvikling. I etableringen av utviklingsprosjektene bør det legges til rette for å ta i bruk allerede etablerte partnerskap, nettverk og for samarbeid i tilskuddsordningen for kollektiv kompetanseutvikling.

Del 3a): Som det framgår av Meld. St. 34 (2023-2024), skal det brukes to uketimer av *eksisterende timer* i fag- og timefordelingen til valgfag på mellomtrinnet. Den ene timen skal i høringen foreslås dekkes ved å ta i bruk den fleksible timen i fag- og timefordelingen, og det skal bes om innspill i høringen til hvor den andre timen bør tas fra. Et alternativ er å bruke en engelsktime, et annet alternativ er at kommunene/skolene selv velger hvor de tar én time fra innenfor rammen av fleksibiliteten i fag- og timefordelingen på 10 prosent (jf. § 1-6 andre ledd i opplæringsloven). I høringen skal det også foreslås at skolene selv kan avgjøre om valgfag skal tilbys på ett trinn eller fordeles mellom trinnene.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes enten beskjed om at oppdrag er utført, eller det som skal eventuelt skal leveres, til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Linn-Hege Lyngby Eliassen, BAG: linn-hege-lyngby.eliasen@kd.dep.no innen fristene som står øverst i brevet.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
18. juni 2025

Tillegg nr. 16 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 med oppdrag 2025-018 om å utvikle nye prøver med læringsstøttende formål

Oppdrag nr:	2025-018
Oppdrag:	Utvikle nye prøver med læringstøttende formål
Mål:	Mål 2 <i>En opplæring som gir god læring, utvikling og dannelse.</i> Oppdraget er også relevant for mål 3 <i>Trygge og gode barnehage- og skolemiljø</i> og mål 4 <i>Likeverdige barnehage- og opplæringstilbud.</i>
Frist:	Delleveranse 1: 1. desember 2025 Delleveranse 2: 1. juni 2026 Tidspunkt for sluttleveranse av nye prøver med læringsstøttende formål bestemmes på bakgrunn av delleveranse 2. Delleveranse 3: Avvikle dagens kartleggingsprøver i lesing og regning på 1. trinn i den formen de nå har og erstatte disse med mer fleksible verktøy. Endringer på kort sikt gjennomføres innen våren 2026. Forslag til endringer på lengre sikt beskrives som del av delleveranse 2.

Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdragets delleveranser gjennomføres i 2025 innenfor direktoratets budsjettrammer, herunder midler til utvikling på 226.21. For budsjettåret 2026 vil departementet komme tilbake til dette i forbindelse med tildelingsbrevet for 2026.
Bakgrunn for oppdraget: I Meld. St. 34 (2023-2024) <i>En mer praktisk skole – Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.-10. trinn</i> beskriver regjeringen mål og rammer for et nytt kvalitetsutviklingssystem. Som en del av dette systemet skal det utvikles nye prøver med et rent læringsstøttende formål. Vurderingene i Meld. St. 34 bygger blant annet på anbefalinger og høring av NOU 2023: 27 <i>Et nytt system og kvalitetsutvikling</i>. Meld. St. 34 fikk tilslutning i Stortinget (Innst. 55 S (2024-2025)) Lærere, skoleledere og lokale og nasjonale myndigheter har behov for informasjon om elevenes læringsresultater, som grunnlag for å utvikle kvaliteten på opplæringen. Dagens nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk på 5. 8. og 9. trinn svarer ikke godt nok til behovene i skolen. Flere utredninger har vist at prøvenes doble formål, hvor de både skal gi støtte til lærernes undervisvurdering og gi styringsinformasjon til myndighetene, er vanskelig å forene i en og samme prøve. Prøvene må ha et tydelig formål. Kvalitetsutviklingsutvalget har også utredet endringer i dagens kartleggingsprøver på 1. og 3. trinn. I NOU 2023: 27 foreslår utvalget å avvikle prøvene på 1. trinn, og å videreutvikle de obligatoriske prøvene i lesing og regning for 3. trinn. Det er flere utfordringer med dagens kartleggingsprøver. Formålet forstås ulikt i skolene, og dette kan få konsekvenser for hvordan de fortolkes og følges opp. Kartleggingsprøvene i lesing og regning på 1. trinn bidrar også til å forskyve målene for opplæringen, som i dag angis etter 2. trinn i læreplanverket. Meld. St. 34 (2023-2024) er tydelig på at et nytt system for kvalitetsutvikling også skal gi informasjon om elever i den samiske skolen. Når det utvikles nye prøver og verktøy skal disse være tilpasset samiske elever og behovene i den samiske skolen. I tillegg kan det være behov for andre verktøy spesielt tilpasset kvalitetsutvikling i samisk skole.	
Beskrivelse av oppdraget: Utdanningsdirektoratet skal i tråd med føringene i Meld. St. 34 utvikle nye prøver i lesing, matematikk og engelsk på 5. og 8. trinn med et tydelig læringsstøttende formål. De nye prøvene skal være gode pedagogiske verktøy for lærerne til å støtte elevenes læring. De nye prøvene vil være sentrale elementer i et nytt kvalitetsutviklingssystem, og må utformes slik at de støtter opp under mål og prinsipper for det nye systemet, slik det er beskrevet i Meld. St. 34. Dette betyr at prøvene skal gi et bedre grunnlag for dialog, tillit og samarbeid om kvalitetsutvikling i skolen. Prøvene skal sammen med andre verktøy i det nye kvalitetsutviklingssystemet gi et bedre grunnlag for refleksjon og samarbeid i profesjonelle	

læringsfelleskap. Udir skal vurdere hvordan det kan bli bedre sammenheng mellom de ulike prøvene og verktøyene som skal brukes i arbeidet med kvalitetsutvikling.

Meld. St. 34 fremhever blant annet at prøvene skal:

- ha en tydelig kobling til innholdet i læreplanverket
- gi et rikt og nyansert bilde av elevenes kompetanse
- være tilpasset ulike elevgrupper, for eksempel gjennom ny teknologi
- følges av nødvendig støttemateriell til hvordan resultatene kan brukes og følges opp
- være oppdaterte, relevante og brukervennlige
- ikke presentere resultater på en slik måte at det legger til rette for rangering eller konkurranse mellom skoler

Det er behov for å utrede ulike alternativer for hvordan de nye prøvene kan utformes og implementeres før det tas beslutning om endelig konsept. Vi ber Udir på bakgrunn av Meld. St. 34 om å utvikle to delleveranser før prøvene utvikles:

Delleveranse 1 skal beskrive overordnede løsninger for de læringstøttende prøvene og modeller for innfasing og utfasing av prøvene. Inkludert konsekvenser av å utvikle nasjonale prøver for 9. trinn i lesing og regning. Leveransen må også redegjøre for økonomiske og administrative konsekvenser som grunnlag for videre budsjettprosess.

Delleveranse 2 skal beskrive alternative løsninger og anbefalt konsept for læringstøttende prøver. Vi ber også om at Udir i delleveransen vurderer hvordan nye prøver kan svare til behovet for informasjon om læringsutbytte hos elever i samisk skole.

I forbindelse med utviklingen av de nye prøvene skal direktoratet også utrede og anbefale:

- hvilken informasjon lokale skolemyndigheter kan få fra et nytt kvalitetsutviklingssystem og nye prøver, uten at det påvirker utformingen til de nye prøvene og begrenser det læringsstøttende formålet de skal ha
- om det nye prøvekonseptet kan ivareta behovet for å identifisere elever som trenger ekstra hjelp tidlig i opplæringen, og om en ny prøve med læringsstøttende formål kan erstatte dagens kartleggingsprøver på 3. trinn
- hvilken informasjon nye prøver og et nytt kvalitetsutviklingssystem kan gi til forskningsformål

I Meld. St. 34 står det også at regjeringen fortsatt vil ha eksamen på 10. trinn. Eksamen gir viktig informasjon om læringsutbytte ved endt grunnskoleopplæring. Samtidig ønsker regjeringen å vurdere om og hvordan eksamen på 10. trinn kan gi mer standardisert informasjon om utviklingen i elevenes læringsresultater over tid enn i dag. Vi ber derfor om at Udir også utreder dette.

Utdanningsdirektoratet skal utvikle dagens kartleggingsprøver i lesing og regning på 1. trinn i den formen de nå har og erstatte disse med mer fleksible verktøy (delleveranse 3). Formålet

med verktøyet skal være å hjelpe lærerne med å følge opp elever som trenger ekstra støtte til den tidlige lese- og regneopplæringen.

Vi ber Utdanningsdirektoratet endre på prøvene slik at de i skoleåret 2025/2026 ikke låses til en bestemt gjennomføringsperiode. Vi ber også Udir om å veilede om hvordan bruken og gjennomføringen i større grad kan tilpasses og rettes mot de elevene som lærerne vurderer det er behov for å kartlegge nærmere. Herunder hvordan lærerne kan få bedre støtte til å følge opp elever som trenger det.

På lengre sikt skal Udir erstatte dagens kartleggingsprøver på 1. trinn med forbedrede og fleksible verktøy som skal hjelpe lærerne med å følge opp elever som trenger ekstra støtte til den tidlige lese- og regneopplæringen. Dette skal være frivillige verktøy som lærerne kan bruke når de ser behov. Vi ber Udir komme tilbake med forslag til hvordan kartleggingsprøvene kan erstattes og forbedres. Forslaget leveres parallelt med delleveranse 2.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Partene i skolen skal involveres i arbeidet med de nye prøvene. Udir skal aktivt innhente synspunkt og erfaringer fra brukergruppene i utviklingsarbeidet. Udir skal også involvere andre relevante aktører i arbeidet, herunder Statped.

Vi ber også Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i tråd med ambisjonene for tillitsreformen.

Det samlede omfanget av obligatoriske tester og prøver skal ikke øke.

Udir skal ha jevnlig dialog med Kunnskapsdepartementet underveis i utviklingen av prøvene og verktøyene.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Udir skal redegjøre for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes beskjed om at oppdrag er utført, inkludert medfølgende leveranser, til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og hath@kd.dep.no innen fristene 01.12.25 og 01.06.26.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
2. juli 2025

Tillegg nr. 17 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 Justerte tildelinger som følge RNB m.m.

Vi viser til tildelingsbrevet til Utdanningsdirektoratet for 2025 og tillegg til dette.

Dette tillegget til tildelingsbrev inneholder justerte tildelinger knyttet til behandling av Prop. 146 S (2024-2025), jf. Innst. 540 S (2024-2025).

Utdanningsdirektoratet gis med dette fullmakt til ytterligere å belaste de respektive kapitler og poster på statsbudsjettet for 2025 med inntil de beløp som er angitt i kolonnen "Tildeles nå" i tabellen nedenfor.

(beløp i 1 000 kroner)				
Kap.	Post	Kapittelnavn Postnavn	Tidligere tildelt	Tildeles nå
220		Utdanningsdirektoratet		
	01	Driftsutgifter	427 369	810
224		Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentre		
	70	Freds- og menneskerettighetssentre	173 927	1 500
225		Tiltak i grunnopplæringen		
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge	375 924	-92 476
	68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen	362 249	1 841
	69	Tiltak for kvalifisering og fullføring i videregående opplæring	493 400	15 000
3225		Tiltak i grunnopplæringen		
	04	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	293 709	-85 128

226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen		
	21	Spesielle driftsutgifter	1 126 196	6 000
	65	Tilskudd til skolemiljøteam og beredskapsteam	115 000	10 000
228		Tilskudd til private skoler mv.		
	70	Private grunnskoler	4 234 236	17 613
	73	Private grunnskoler i utlandet	166 069	837
	77	Den tysk-norske skolen i Oslo	36 193	8 000
231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter	664 301	-4 000
	60	(Ny) Toppet bemanning i barnehagene	0	200 000
253		Folkehøyskoler		
	70	Tilskudd til folkehøyskoler	1 151 691	1 500

Under følger nærmere omtale av (enkelte av) endringene. For poster som ikke er omtalt under vises det til omtalen i Prop. 146 S (2024-2025).

Kap. 225, post 69 Tiltak for kvalifisering og fullføring i videregående opplæring

15 mill. kroner til tilskudd til fleksible og desentraliserte tilbud innenfor yrkesfaglig videregående opplæring i områder med store avstander og lave befolkningstall. Departementet vil komme tilbake til nærmere retningslinjer for tilskuddet.

Kap. 226, post 21 Spesielle driftsutgifter

1 mill. kroner for å medvirke til å lage e-læringskurs med hensikt å heve kompetansen i skole og SFO på negativ sosial kontroll og æresmotivert vold. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet leder arbeidet og involverer Utdanningsdirektoratet og Barne- ungdoms- og familiedirektoratet. Utdanningsdirektoratet vil snarlig få et oppdragsbrev med nærmere beskrivelser.

5 mill. kroner for å utvikle en holdningskampanje mot narkotika rettet mot ungdom. I forbindelse med bevilgningsøkningen fattet også Stortinget følgende anmodningsvedtak, jf Innst. 540 S (2024-2025):

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en kampanje overfor elever på ungdomsskolen og videregående skoler for å redusere bruken av narkotika i tråd med prinsippene om kunnskapsbasert forebyggende arbeid.»

Arbeidet bør skje i nært samarbeid med andre relevante sektormyndigheter, og departementet kommer tilbake med et oppdragsbrev med nærmere beskrivelser.

Kap. 226, post 65 Tilskudd til skolemiljøteam og beredskapsteam

10 mill. kroner til kommunale beredskapsteam. Departementet vil komme tilbake til en nærmere fordeling av midlene og en tydeliggjøring av bruken rettet mot narkotikakriminalitet blant barn og unge.

Kap. 231, post 21 Spesielle driftsutgifter

10 mill. kroner til å støtte overgangen fra eksisterende til nye tilskuddsordninger til private barnehager. Departementet vil snarlig komme tilbake med et oppdrag til Utdanningsdirektoratet om å bidra med veiledning om det nye regelverket om styring og finansiering av barnehagesektoren. Noe av midlene kan vurderes å tildeles statsforvalterne.

2 mill. kroner til implementering av nytt regelverk for individdata.

Nye regler om individdata er vurdert å være provenynøytralt. Likevel kan det være noen økte administrative kostnader i implementeringsfasen. Midlene skal gjøre overgangen smidigere, ved at Utdanningsdirektoratet utarbeider veiledere og støttemateriell.

Utdanningsdirektoratet har varslet et mindreforbruk på posten, og departementet trekker derfor 16 mill. kroner av tildelingen tilbake.

Kap. 231, post 60 Toppet bemanning i barnehagene

200 mill. kroner til en innføring av en ordning med toppet bemanning i ordinære barnehager. Den toppede bemanningen skal enten bidra til å styrke eller avlaste grunnbemanningen. Departementet og direktoratet må ha dialog om retningslinjer for ordningen.

Kommende oppdrag om å utvikle veiledende støttemateriell

Regjeringen vil bidra til å i større grad støtte skolens arbeid med verdigrunnlaget og opplæringen om felles historie, kulturarv og tradisjoner. Det skal derfor utvikles veiledende støttemateriell til skolens arbeid med dette. Utdanningsdirektoratet vil snarlig få i oppdrag å utvikle slikt støttemateriell i form av innholdslistene til læreplanverket. Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets rammer. Det er viktig for regjeringen at skolen i Norge er en arena som gir felles rammer, erfaringer og referanser for elevene. Skolen har et bredt mandat og et tydelig verdigrunnlag som det er stor oppslutning om, og som regjeringen vil bidra til å styrke gjennom dette arbeidet.

Med hilsen

Elisabeth Grøvan Ruud (e.f.)
avdelingsdirektør

May-Lill Næss
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
3. juli 2025

Tillegg nr. 18 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 med oppdrag 2025-019 om å kartlegge utfordringer for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger og foreslå mulige tiltak

Oppdrag nr:	2025-018
Oppdrag:	Kartlegge utfordringer for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger og foreslå mulige tiltak
Frist:	1. desember 2025.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer
Bakgrunn for oppdraget: Enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger er en sårbar gruppe som har behov for en trygg og stabil oppvekst. Oppfølgingen av enslige mindreårige skal være helhetlig og basert på prinsippet om barnets beste. Enslige mindreårige skal ha tilstrekkelig og forsvarlig botilbud, omsorg, nødvendig helsehjelp, samt opplæring, kvalifisering eller utdanning i tråd med gjeldende regelverk og individuelle behov. Enslige mindreåriges rettigheter og behov varierer etter alder, om de ankommer med eller uten følgeperson, hvilken fase de befinner seg i og etter oppholdsstatus. Den første fasen omfatter perioden mens asylsøknaden blir behandlet, enten den enslige mindreårige bor i omsorgssenter, asylmottak eller privat frem til vedtak. For de som innvilges oppholdstillatelse og omfattes av målgruppen for bosetting, vil neste fase omhandle bosettingsforberedende arbeid og bosetting i en kommune. Den tredje fasen er tiden etter bosetting. Videre endrer situasjonen for enslige mindreårige seg om de fyller 18 år etter vedtak om opphold, og før de bli bosatt, om de får familiegjenforening før eller etter at de er bosatt, eller om de blir forlatt av foreldre eller følgeperson etter at de er bosatt, mv.	

Ansvaret for enslige mindreårige og tjenestetilbudet i de ulike fasene er delt mellom flere sektorer og forvaltningsnivå, inkludert i fylkeskommuner og kommuner. Det er behov for en bred gjennomgang av situasjonen for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger i de ulike fasene etter ankomst til Norge. Dette inkluderer blant annet oppfølging og tjenestetilbud, ansvarsforhold og roller, regelverk, informasjon og informasjonsdeling mv.

Beskrivelse av oppdraget:

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), Utlendingsdirektoratet (UDI), Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), Helsedirektoratet (Hdir) og Utdanningsdirektoratet (Udir) gis med dette et felles oppdrag om å kartlegge sentrale utfordringer som gjelder enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger. Oppdraget skal også identifisere utfordringer som direktoratene støter på i gjennomføringen av sine respektive samfunnsoppdrag og i sektorsamarbeidet i oppfølgingen av enslige mindreårige. Direktoratene bes om å se hen til eksisterende kunnskap, samt merknader fra FNs barnekomité til Norges rapport om oppfølgingen av barnekonvensjonen. Direktoratene bes involvere Politidirektoratet, Statsforvaltere og KS der det er nødvendig, samt andre relevante aktører ved behov.

Svar på oppdraget skal inneholde en kort beskrivelse av utfordringene (risikoer og sårbarheter) som treffer enslige mindreårige og vurdering av konsekvenser og alvorlighetsgrad. Det skal fremgå hvilket direktorat som har hovedansvar og ev. hvilke etater som har et medansvar for det aktuelle området. Direktoratene bes om forslag til videre oppfølging og mulige tiltak, med barnets beste som et gjennomgående hensyn i vurderingene. Tiltakene kan være av juridisk, organisatorisk, pedagogisk eller økonomisk karakter. Det skal fremgå der det er behov for ytterligere utredning eller vurdering. Det skal også gis en kort, foreløpig vurdering av de personellmessige, økonomiske og administrative konsekvensene av de foreslåtte tiltakene. Vedlagte skjema kan brukes som mal for å svare på oppdraget.

Intensjonen med oppdraget er å få et overblikk over sentrale utfordringer og mulige tiltak som vil danne grunnlag for videre oppfølging, slik at enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger får den helhetlige oppfølgingen som er beskrevet innledningsvis, i tråd med gjeldende regelverk og individuelle behov. Departementene understreker at noen av utfordringene og tiltakene vil kreve mer detaljert kartlegging og utredning, noe som ligger utenfor rammen av dette oppdraget.

IMDi gis ansvaret for å lede arbeidet med å besvare oppdraget og koordinere svaret på vegne av direktoratene.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Hege-Hov.Eggen@kd.dep.no.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Bjørn Breivik
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Riksrevisjonen

Utfordringer

Alvorlighetsgrad:
1 Mindre alvorlig
2 Moderat
3 Alvorlig

Nr.	Utfordring	Konsekvenser	Alvorlighetsgrad (1-3)
Foreslått videre oppfølging/tiltak (juridiske, organisatoriske, pedagogiske, økonomiske)			Ansvarlig (e) direktorat(er)
Økonomiske og administrative konsekvenser av tiltak			

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
20. august 2025

Korrigert tillegg nr. 19 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 med oppdrag 2025-020 om utvikling av veiledende innholdslister til læreplanverket

Oppdrag nr:	2025-020
Oppdrag:	Utvikling av veiledende innholdslister til læreplanverket
Frist:	1. Frist for å levere en overordnet plan for arbeidet er 1. september 2025, 2. En første utgave av prioriterte innholdslister skal være klare til 1. august 2026. 3. Alle anbefalte innholdslister skal være klare til bruk i løpet av skoleåret 2026/2027, senest innen 1.juni 2027.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer. Viser til <i>Tillegg nr. 17 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 Justerte tildelinger som følge av RNB m.m.</i>

Bakgrunn for oppdraget:

Skolen er en viktig arena som skal gi felles rammer, erfaringer og referanser for elevene. Skolen har et bredt mandat og tydelig verdigrunnlag, og det er stor oppslutning om dette. Samtidig har skolene og lærerne et stort handlingsrom til å tolke hvordan de kan ivareta læreplanverkets intensjoner og til velge innhold og metoder i opplæringen for at elevene kan nå målene på best mulig måte.

Tilbakemeldinger viser at mange lærere og skoler er tilfredse med å ha dette handlingsrommet – det bidrar til at de kan tilpasse innhold og metoder til elevgruppen, til

lokale forhold og til tidsaktuelle hendelser. Det skal de fortsatt ha rom for. Samtidig ser vi at skoler er usikre på om de bruker handlingsrommet på en god måte, og at det kan være krevende å arbeide med skolens verdigrunnlag i de ulike fagene og vurdere og velge relevant innhold. Regjeringen vil derfor i større grad bidra til å støtte skolens arbeid med verdigrunnlaget i skolen og bidra med felles referanserammer og økt innsikt i felles historie, kulturarv og tradisjoner. Det skal derfor utvikles veiledende støttemateriell til dette arbeidet i skolen.

Beskrivelse av oppdraget:

Utdanningsdirektoratet skal utvikle støttemateriell i form av *innholdslist*er til læreplanverket. Listene skal gi et konkret utgangspunkt for en felles samtale, uavhengig av hvor man bor i landet. Listene skal ha en bred tilnærming til innholdet i læreplanverket og både bygge på og støtte opp under verdigrunnlaget i overordnet del av læreplanverket. I tillegg skal listene kunne knyttes til kompetansemål og inkluderer delene i «Om faget». I første omgang skal det utvikles veiledende innholdslistene som hovedsakelig kan støtte opplæringen i fagene norsk, samfunnsfag, KRLE, mat og helse, musikk og kunst og håndverk. I tillegg skal direktoratet vurdere å knytte innholdet i listene til verdigrunnlaget slik det er konkretisert i overordnet del, slik at det lettere kan benyttes i f.eks. felles aktiviteter på tvers av fag og trinn. Listene skal vise forslag til mer konkret innhold som tema, hendelser, tekster, musikk, bilder osv. som skoler og lærere kan bruke i arbeidet sitt i ulike fag og på ulike trinn. Listene skal tilpasses aldersgruppene i grunnskolen, det skal derfor være egne lister for de trinnene det angis kompetansemål på.

Støtten skal ramme inn noe av innholdet alle elever skal lære om og bidra til fellesskap. Innholdet skal bidra til å kunne gi felles referanserammer og historisk og kulturell innsikt, og samtidig legge godt til rette for inkluderende, engasjerende og relevant undervisning. Listene skal vise innhold på bokmål og nynorsk, og gi innblikk i både språkhistorie og kulturhistorie. Innholdslistene skal bidra til kunnskap om samisk og nasjonale minoriteters kultur og samfunnsliv.

Innholdet i listene skal være veiledende og til inspirasjon. Primærmålgruppen er lærerne og de må kunne brukes i de profesjonsfaglige fellesskapene på skoler og i samarbeid mellom skoler.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal i første omgang avgrenses til grunnskolen.

Udir skal utarbeide kriterier for utvelgelse av, og velge ut, fagpersoner som skal utarbeide innholdslistene. Udir skal i dette arbeidet også vurdere aktuelle kandidater fra innspill fra sentrale parter i skolesektoren, som Kunnskapsdepartementet har innhentet.

Direktoratet kan selv beslutte hvordan arbeidet organiseres og koordineres, men direktoratet skal sikre bred involvering fra ulike fagmiljøer og skolesektoren underveis i prosessen. Det også viktig at Udir sørger for at arbeidet koordineres og samordnes slik at resultatet framstår

helhetlig og med god progresjon. Udir skal sørge for at Sametinget konsulteres underveis i henhold til sametinglovens kapittel 4, og at de nasjonale minoritetene blir hørt. Udir skal se arbeidet i sammenheng med evaluering av fagfornyelsen. Partene i referansegruppen for kvalitetsutvikling i skolen skal være involvert i planlegging og gjennomføring av oppdraget.

Listene skal være digitale og offentlig tilgjengelige. Det innebærer også at de vil være dynamiske, og kunne justeres og tillegges innhold i ettertid.

Vi ber Utdanningsdirektoratet foreslå en framdriftsplan med frister for arbeidet, der også prioritering av innholdslister på fag/trinn framgår. Framdriftsplanen må inkludere milepæler hvor Kunnskapdepartementet blir informert om status og blir involvert underveis.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen der det er relevant.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Linn-hege-lyngby.eliassen@kd.dep.no <mailto:innen> 01.06.2027

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
14. august 2025

Tillegg nr 20 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet med oppdrag 2025-021 om beredskapsteam, utvidelse av antall kommuner og presisering i retningslinjene for tilskuddet

Oppdrag nr:	2025-021
Oppdrag:	Oppdrag om beredskapsteam, utvidelse av antall kommuner og presisering i retningslinjene for tilskuddet.
Frist:	Snarlig og senest innen 15.09.2025
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	10 mill. Kroner mer til kommunale beredskapsteam over kap. 226, post 65. jf. tillegg til tildelingsbrev nr. 17 - justerte tildelinger som følge av RNB m.m.

Bakgrunn for oppdraget:

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. I budsjettet for 2025 ble det satt av midler til opprettelse og styrking av beredskapsteam i bykommuner med særlige store utfordringer med barne- og ungdomskriminalitet. Beredskapsteamene skal bidra til å forebygge utrygge skolemiljø og nærmiljø gjennom målrettet innsats mot barne- og ungdomskriminalitet. Barne- og ungdomskriminalitet innbefatter blant annet narkotikakriminalitet, vold og vinningsforbrytelser. I behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2025 i Stortinget ble bevilgningen til beredskapsteam økt med 10 mill. kr fra 70 mill. til 80 mill. kr for inneværende år. Videre vedtok Stortinget at: «*Stortinget ber regjeringen utvide ordningen med kommunale beredskapsteam med 10 millioner kroner. Ordningen utvides tematisk for å kunne benyttes til å ta tak i problemer knyttet til narkotikakriminalitet blant barn og unge*».

Beskrivelse av oppdraget:

Midler gitt i statsbudsjett for 2025 på 70 mill. kr er alt fordelt til åtte bykommuner. Basert på innspill fra justissektoeren ber departementet om at økningen på 10 mill. kr fordeles til

kommuner som anses å ha utfordringer med barne- og ungdomskriminalitet som ikke allerede er tildelt midler. Disse er Sandefjord, Lørenskog og Lillestrøm. Midlene skal fordels likt til de tre kommunene. Departementet ber videre om at Udir vurderer behovet for eventuelle justeringer i retningslinjene for tilskuddsordningen og tilskuddsbrev for å imøtekomme Stortingets føringer knyttet til økning av posten gjennom Stortingets vedtak.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes enten beskjed om at oppdrag er utført, eller det som skal eventuelt skal leveres, til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og mme@kd.dep.no snarlig og innen 15.09.2025

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
4. september 2025

Tillegg nr 21 til tildelingsbrev for 2025 med oppdrag om å utarbeide en holdningskampanje overfor elever på ungdomsskolen og videregående skoler for å redusere bruken av narkotika

Oppdrag nr:	2025-022
Oppdrag:	Utarbeide en holdningskampanje overfor elever på ungdomsskolen og videregående skoler for å redusere bruken av narkotika.
Frist:	Kampanjen skal være klar innen 31. januar 2026.
Mål:	3. Trygge og gode barnehage- og skolemiljø
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Det er satt av 5 mill. kr til holdningskampanjen på Kap. 226, post 21 i 2025, jf. Tillegg til tildelingsbrev 17 til Utdanningsdirektoratet for 2025 – Justerte tildelinger som følge av RNB.

Bakgrunn for oppdraget:

Som et resultat av budsjettforliket med SV og SP, Prop. 146 S (2024-2025), jf. Innst. 540 S (2024-2025), skal det rusmiddelforebyggende arbeidet rettet mot barn og unge ytterligere styrkes gjennom en kampanje overfor elever på ungdomsskoler og videregående skoler. Stortinget fattet følgende anmodningsvedtak: «Stortinget ber regjeringen utarbeide en kampanje overfor elever på ungdomsskolen og videregående skoler for å redusere bruken av narkotika i tråd med prinsippene om kunnskapsbasert forebyggende arbeid.»

For å styrke det kunnskapsbasert rusmiddelforebyggende arbeidet har regjeringen igangsatt et arbeid for å utvikle og implementere et nasjonalt program for rusmiddelforebyggende arbeid blant barn og unge. Formålet med programmet er å forebygge rusmiddelbruk blant barn og unge og begrense skadene som rusmiddelbruk kan medføre, gjennom å implementere kunnskapsbaserte verktøy og metodikk hos aktører med ansvar for

rusmiddelforebygging. Helsedirektoratet har fått i oppdrag og utvikle og gjennomføre programmet. I 2025 er det bevilget 12,5 mill. kroner til dette programmet. Programmet er ikke tidsavgrenset. Herværende oppdrag skal sees i sammenheng med programmet.

Beskrivelse av oppdraget:

Oppdraget går ut på å utarbeide en holdningskampanje overfor elever på ungdomsskolen og videregående skoler for å redusere bruken av narkotika, i tråd med prinsippene om kunnskapsbasert forebyggende arbeid.

Leveransen skal også inneholde en tidsplan for utrulling av kampanjen.

Målgruppen er primært elever på ungdomsskolen og videregående skoler, men oppdraget kan løses slik at det også kan treffe flere barn og unge, samt foreldre og ansatte i skolen i tråd med prinsippene om kunnskapsbasert forebyggende arbeid.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

For å kunne gjennomføre oppdraget kreves kompetanse som både Udir og Hdir besitter, og vi ber derfor om at Udir samarbeider med Hdir om utarbeidelsen av kampanjen. Udir og Hdir bør også vurdere om kampanjen kan sees i sammenheng med direktoratenes øvrige holdningskampanjer og støtteressurser på rusmiddelfeltet.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen der det er relevant.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber om at Udir og Hdir vurderer om det er andre aktuelle etater som bør være involvert i oppdraget.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no, sara-with.skaar@kd.dep.no og innen 31.01.2026.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer
Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
10. september 2025

Tillegg nr 22 til tildelingsbrev med oppdrag om etablering av støttetjeneste for personvern, informasjonssikkerhet og universell utforming

Oppdrag nr:	2025-023
Oppdrag:	Etablering av støttetjeneste for personvern, informasjonssikkerhet og universell utforming i digitale læremidler, digitale læringsressurser og plattformer i skolen og barnehagen
Frist:	- KD forventer en beskrivelse av støttetjenesten og en plan for etablering innen 17. oktober 2025. KD vil tilstrebe å gi tilbakemelding innen 24. oktober. - Støttetjenesten skal være etablert 1.1.2026. Omfanget av tjenester skaleres opp gradvis etter etablering.
Mål:	4. Likeverdige barnehage- og opplæringstilbud
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Inntil 20 millioner til støttetjenesten i 2026 innenfor direktoratets ramme.

Bakgrunn for oppdraget:

Utdanningsdirektoratet har levert utredning om felles støttetjenester jf. oppdrag 2023-027 og leveranse med dato 13.12.2024, ref. 22/4907. Utredningens innhold har siden blitt drøftet i Samstyringsrådet for digitalisering i grunnopplæringen samt med Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet med underliggende tilsyn.

Hensikten med å opprette felles støttetjenester er å møte utfordringene kommuner, fylkeskommuner og private barnehage- og skoleeiere (heretter: eiere) har med å etterleve

regelverket for personvern, informasjonssikkerhet og universell utforming ved anskaffelse og bruk av digitale læremidler, læringsressurser og plattformer (heretter: digitale løsninger). Digitale løsninger med KI vil i økende grad også måtte inkluderes i støttetjenestens vurderinger av de digitale løsningene.

Støttetjenestene skal bidra til at eiere lettere kan sikre at elevers personopplysninger behandles i tråd med personvernregelverket, herunder ikke havner på avveie og brukes kommersielt til profilering og målrettet reklame. Videre skal støttetjenestene bidra til at eiere lettere kan sikre at de digitale løsningene de skal benytte er universelt utformet og dermed styrke inkluderingen av alle barn og elever. Støttetjenestene skal også bidra til at eiere kan ha tilfredsstillende informasjonssikkerhet, blant annet gjennom veiledning og kompetansehevende tiltak i sektor.

Utredningen peker på at støttetjenestene bør (del-)vurdere digitale løsninger sentralt, slik at eierne kan bygge videre på sentraliserte vurderinger. Det er her den store samfunnsøkonomiske gevinsten i støttetjenestene ligger, siden parallelt arbeid i kommunene reduseres, samtidig som kvaliteten i vurderingene øker. Utredningen peker også på behovet i sektor for veiledning og rådgiving, og anbefaler at en modell som inneholder veiledning, rådgiving og sentraliserte delvurderinger etableres, grunnet det beste kost-nytte forholdet.

Beskrivelse av oppdraget:

KD ber Udir om å etablere en støttetjeneste for personvern, informasjonssikkerhet og universell utforming, jf. fristene satt innledningsvis. Oppdraget har flere delleveranser:

- Et forslag til styringsmodell som beskriver hvordan støttetjenesten bør organiseres, driftes, og hvilke aktører som skal bidra i ulike deler av prosessene som må skje i en støttetjeneste til hvilken tid og med hvilken ressursbruk, samt hvordan beslutninger om videre drift og utvikling bør tas. Beskrivelsen skal inneholde en overordnet risikovurdering. Beskrivelsen må være detaljert nok til at KD er i stand til å gi de nødvendige tilbakemeldingene for at punkt a-d under kan realiseres innen fristen. Det er spesielt viktig at beskrivelsen av hvordan kommunesektoren skal involveres er tilstrekkelig beskrevet og er diskutert med KS.
- Etter tilbakemelding på styringsmodell har Udir ansvaret for å etablere og starte drift og videreutvikling av støttetjenesten i henhold til besluttet styringsmodell.
- At støttetjenesten er etablert 1.1.2026 innebærer at:
 - a) Organisering er besluttet og etablert
 - b) Samarbeid, inkludert ansvars- og rollefordeling med Sikt, KS og kommunesektoren er avklart
 - c) Finansiering er avklart
 - d) Tentativ framdriftsplan for tjenesteleveranser er besluttet og gjort kjent

Støttetjenesten skal etableres med funksjonene veiledning, rådgiving, kompetanseheving og sentraliserte delvurderinger, for personvern, informasjonssikkerhet og universell utforming. De sentrale funksjonene er:

1. **Myndighetsfunksjoner lagt til Utdanningsdirektoratet:** Utarbeidelse av veiledningsmateriell og malverk knyttet til overordnet fortolkning av regelverket. Dette dreier seg om generell, skriftlig veiledning, herunder:
 - Veiledning om hvordan benytte de sentraliserte delvurderingene inn i en anskaffelsesprosess uten å bryte anskaffelsesregelverket.
 - Bidra inn i Sikt sitt arbeid med veiledning om hva eierne bør hensynta ved restvurderingene som gjøres lokalt, både generelt og ved den enkelte digitale løsningen.
2. **Tjenesteleveranser lagt til Sikt:** Sikt gjennomfører og publiserer de sentraliserte delvurderingene og ev. resultater av teknisk testing av digitale løsninger.
 - **Delvurderinger:** Vurdering av digitale løsninger i henhold til lovkravene medfører at eiere blant annet må gjennomføre personvernkonsekvensvurderinger og risiko- og sårbarhetsanalyser av løsningene, for å sikre at personvernet er ivaretatt. I tillegg må eiere kunne dokumentere at løsningene oppfyller kravene til universell utforming gjennom en tilgjengelighetserklæring. Støttetjenestens tjenesteleverandør skal gjennomføre sentraliserte delvurderinger av det som kan vurderes sentralt, anslagsvis ca. 80% innen personvern og informasjonssikkerhet, og tilnærmet 100% innen universell utforming. Eierne skal stå for de siste lokale delvurderingene som tar hensyn til lokale forhold og tilpasninger. Eierne har fremdeles ansvaret for at personvernet, informasjonssikkerheten og universell utforming er ivaretatt i løsningene de benytter.
 - **Veiledning om restvurderinger:** Sikt skal, i dialog med Utdanningsdirektoratet, utarbeide veiledningsmateriell om hvordan ta i bruk den enkelte delvurdering og hva Sikt har fanget opp at eiere må tenke på når de skal gjøre den lokale restvurderingen.
3. **Rådgivning:**
 - Rådgivning, herunder direkte kontakt, i forbindelse med lokale delvurderinger til den enkelte eier vil være en viktig del av støttetjenesten. Det må avklares i beskrivelsen hvem som skal stå for rådgivningen, og hvordan dette skal organiseres. Tjenesten konkretiseres gjennom etableringsfasen, etter dialog med KS.

Støttetjenestene vil måtte håndtere et etterslep av vurdering av læremidler i sektor. Utredningen peker på at det «må utarbeides nærmere kriterier for hvilke digitale læremidler og læringsressurser som skal vurderes, og hvordan disse skal prioriteres for å sikre likebehandling og hindre konkurransevriddinger og samtidig sikre innovasjon og mangfold. Det må påses at digitale læremidler og læringsressurser av samme art og karakter vurderes samtidig, for å hindre konkurransevridding». Dette må hensyntas av støttetjenesten.

Samtidig er det identifisert arbeid i kommunal sektor som støttetjenesten antakelig kan dra nytte av. For eksempel har både Oslo og Bergen kommune omfattende kataloger over læremidler som de allerede har vurdert personvernet og informasjonssikkerheten til. KS har

gjennomført personvernkonsekvensvurderinger av Googles løsninger for skole, samt publisert veiledning for vurdering av løsninger med generativ kunstig intelligens i kontekst av opplæringsloven. KS er også i gang med vurderinger av Microsoft 365 i skolesammenheng.

Støttetjenestene skal i utgangspunktet rettes mot eiere av både private og offentlige skoler og barnehager. Situasjonen i skolen bør prioriteres fordi elevene som regel ikke kan velge bort å bruke digitale enheter og digitale læremidler, og fordi elevene ofte bruker digitale løsninger som behandler personopplysningene deres.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Selv om universell utforming er det området som har behov for mer grunnlagsarbeid, blant annet gjennom standardiseringsarbeidet, er det viktig at det planlegges for hvordan universell utforming skal ivaretas i støttetjenesten allerede fra start.

Udir har hovedansvar for etablering og forvaltning av støttetjenesten, men arbeidet skal skje i tett samarbeid med Sikt. Udir vil ha myndighetsfunksjonen for tjenesten. Sikt skal ha en rolle som tjenesteleverandør med en forpliktende deltakelse og oppgaveløsning. I tillegg bør Statped kobles på i arbeidet med styringsmodellen, i forbindelse med vurderingen av hvordan støttetjenesten skal håndtere universell utforming som tema og om og hvordan Statped bør ha en rolle i de faglige vurderingene i støttetjenesten og rådgivningen.

Et suksesskriterium for en vellykket støttetjeneste er at arbeidet den utfører møter eieres behov. Kommunal sektor må derfor involveres på en hensiktsmessig måte, som sikrer tilstrekkelig tett forankring. Samstyringsstruktur for støttetjenesten etableres i tråd med kravene i digitaliseringsrundskrivet. Det allerede etablerte Samstyringsrådet mellom staten og KS for digitalisering i grunnopplæringen skal også bidra til å sikre samordning og involvering av kommunal sektor.

For at støttetjenesten skal anses etablert, må organiseringen, inkludert styringsmodell være besluttet, det skal være avklart med kommunesektoren hvilken rolle den skal ha, finansieringen skal være på plass, og det skal foreligge en fremdriftsplan for tjenesteleveranser og veiledning.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres, til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Geir.Ottestad@kd.dep.no og Bjorn.Breivik@kd.dep.no innen frister som står øverst i brevet.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen
Sikt Kunnskapssektorens tjenesteleverandør
Statped

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/6000-

10. september 2025

Tillegg til tildelingsbrev 23 til Utdanningsdirektoratet for 2025 med oppdrag om å utvikle ny skolemiljøundersøkelse

Oppdrag nr:	2025-024
Oppdrag:	Utvikle ny skolemiljøundersøkelse
Mål:	Mål 3 Trygge og gode barnehage- og skolemiljø. Oppdraget er også relevant for mål 2 En opplæring som gir god læring, utvikling og dannelse og mål 4 Likeverdige barnehage- og opplæringstilbud.
Frist:	Delleveranse: 1. september 2026. Tidspunkt for sluttleveranse av ny skolemiljøundersøkelse bestemmes på bakgrunn av delleveransen.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres i 2025 innenfor direktoratets budsjetttrammer, herunder midler til utvikling på 226.21. For budsjettåret 2026 vil departementet komme tilbake til dette i forbindelse med tildelingsbrevet for 2026.
Bakgrunn for oppdraget: I Meld. St. 34 (2023-2024) <i>En mer praktisk skole – Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.-10. trinn</i> beskriver regjeringen mål og rammer for et nytt kvalitetsutviklingssystem. Som en del av dette systemet skal det utvikles ny skolemiljøundersøkelse. Vurderingene i Meld. St. 34 bygger blant annet på anbefalinger og høring av NOU 2023: 27 <i>Et nytt system og kvalitetsutvikling</i> . Meld. St. 34 fikk tilslutning i Stortinget (Innst. 55 S (2024- 2025)). Et trygt og godt skolemiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elever kan lære og utvikle seg både faglig og sosialt. Opplæringsloven kapittel 12 fastsetter at alle elever har rett til et	

trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. Skolen har plikt til å arbeide kontinuerlig for at elevene skal ha et trygt og godt skolemiljø.

I NOU 2023: 1 og NOU 2023: 27 ble det pekt på at det er behov for kvalitetssikrede, nasjonale verktøy som kan gi viktig informasjon til arbeidet med elevenes skolemiljø. Det ble også pekt på større utfordringer med dagens Elevundersøkelse. I Meld. St. 34 (2023-2024) varslet derfor regjeringen at den vil at det skal utvikles en ny skolemiljøundersøkelse som kan erstatte Elevundersøkelsen, og som i større grad møter ulike behov for informasjon om elevenes skolemiljø.

Med bakgrunn i oppdragsbrev 2025-10 oversendte Utdanningsdirektoratet 1. april 2025 en plan for arbeidet med å utvikle en ny skolemiljøundersøkelse. Planen danner grunnlag for dette oppdraget.

Beskrivelse av oppdraget:

Utdanningsdirektoratet skal i tråd med føringene i Meld. St. 34 (2023-2024) utarbeide en ny skolemiljøundersøkelse.

En ny skolemiljøundersøkelse skal bygge på prinsippene og verdiene for skolen slik de framgår av læreplanverket og opplæringsloven. Hensynet til barns beste skal ligge til grunn i utviklingen av undersøkelsen. I utviklingen av undersøkelsen må det også gjøres etiske vurderinger av hvilke spørsmål man bør stille og på hvilken måte.

Ny skolemiljøundersøkelse vil være et sentralt element i et nytt kvalitetsutviklingssystem, og må utformes slik at den støtter opp under mål og prinsipper for det nye systemet, slik det er beskrevet i Meld. St. 34. Dette betyr at skolemiljøundersøkelsen skal gi et bedre grunnlag for dialog, tillit og samarbeid om kvalitetsutvikling i skolen. Skolemiljøundersøkelsen skal sammen med andre verktøy i det nye kvalitetsutviklingssystemet gi et bedre grunnlag for refleksjon og samarbeid i profesjonelle læringsfelleskap. Udir skal vurdere hvordan det kan bli bedre sammenheng mellom de ulike verktøyene som skal brukes i arbeidet med kvalitetsutvikling.

Undersøkelsen skal gi elevene mulighet til å uttrykke hvordan de opplever sitt skolemiljø. Informasjonen skal primært gi skolen et grunnlag for utvikling av tiltak og arbeid med skolemiljøet. Samtidig har både lokale og nasjonale myndigheter behov for informasjon om utviklingen i elevenes skolemiljø over tid. Dette behovet må ses i sammenheng av informasjon som blir hentet inn gjennom andre undersøkelser (som UngData og internasjonale undersøkelser).

Udir skal legge til grunn de vurderinger som blir gjort i Stortingets behandling av Prop. 131 L (2024-2025). Dette innebærer at det ikke er aktuelt å inkludere data om elevenes opplevelse av skolemiljøet i individregisteret.

Både utvalget for kvalitetsutvikling og Meld. St. 34 (2023-2024) problematiserer hvordan dagens undersøkelse spør om blant annet mobbing. Vi ber Udir bygge videre på disse vurderingene i det videre arbeidet, blant annet hvordan informasjon om krenkelser, inkludert mobbing, bør innhentes.

Kvalitetsutviklingsutvalget foreslo å utrede hvordan elevenes opplevelse av skolemiljøet på 1. til 4. trinn kan undersøkes. Kunnskapsdepartementets konklusjon er at en slik utredning ikke prioriteres i dette oppdraget.

Delleveransen skal beskrive anbefalt konsept for ny skolemiljøundersøkelse, inkludert hvordan informasjon om krenkelser kan innhentes, og hvordan skole og myndighetsnivåene kan få informasjon om elevenes skolemiljø i tråd med formålet. Delleveransen skal også inneholde en plan for utfasing av Elevundersøkelsen og innfasing av ny skolemiljøundersøkelse. Leveransen må også redegjøre for økonomiske og administrative konsekvenser.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Partene i skolen skal involveres i arbeidet med ny skolemiljøundersøkelse. Udir skal aktivt innhente synspunkt og erfaringer fra brukergruppene i utviklingsarbeidet. Udir skal også involvere andre relevante aktører i arbeidet, herunder Statped.

Udir skal ha jevnlig dialog med Kunnskapsdepartementet underveis i arbeidet med å utvikle ny skolemiljøundersøkelse.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen der det er relevant, og skal bygge på tidligere arbeid med revisjon av Elevundersøkelsen.

Udir skal redegjøre for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes beskjed om at oppdrag er utført, inkludert delleveranse til postmottak@kd.dep.no med kopi til etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og mhd@kd.dep.no innen fristen 01.09.2026.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
16. september 2025

Tillegg nr 24 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 med oppdrag 2025-025 om strukturendring i fellesfagene engelsk og norsk på de yrkesfaglige utdanningsprogrammene

Oppdrag nr:	2025-025
Oppdrag:	<i>Strukturendring i fellesfagene engelsk og norsk på de yrkesfaglige utdanningsprogrammene</i>
Frist:	15. januar 2026
Finansiering:	<i>Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer</i>

Bakgrunn for oppdraget:

Høsten 2020 ble det gjort endringer i strukturen på fellesfagene norsk og engelsk i de yrkesfaglige utdanningsprogrammene. Endringen innebærer en samling av 140 årstimer (fem uketimer) engelsk på vg1 og 112 årstimer (fire uketimer) norsk på Vg2. Før endringen hadde elevene engelsk og norsk på både vg1 og vg2.

Bakgrunnen for strukturendringen var et ønske om større konsentrasjon i opplæringen. Dette skulle legge bedre til rette for dybdelæring, samarbeid og tverrfaglighet. Mange elever bytter skoler eller klasse mellom første og andre år på yrkesfag. Dermed hadde de ulike lærere i første og andre år i norsk og engelsk. Samtidig ble det problematisert at fraværet av norsk på vg1 kunne redusere kontinuiteten fra 10. trinn, og at mange elever har behov for norskopplæring over to år.

NIFU har undersøkt denne strukturendringen (rapport 2025:12) og hovedfunnene er at

- strukturendringen slår ulikt ut for ulike elevgrupper, der faglig sterke elever ser ut til å ha størst utbytte, mens elever med svake norskferdigheter og minoritetsspråklige elever kan tape på ordningen. Analyser av standpunktkarakter viser i midlertidig at de

med svakest faglige forutsetninger gjør det relativt sett likt før og etter strukturendringen, både i norsk og engelsk.

- både lærere og elever stiller spørsmål ved rekkefølgen på fagene, og mange ønsker norsk på vg1 og engelsk på vg2 for bedre faglig progresjon og yrkesrelevans. Noen ønsker også å gå tilbake til strukturen slik den var før 2020. Fellesfaglærere er mer positive til strukturendringen enn yrkesfaglærere.

Beskrivelse av oppdraget:

Rapporten til NIFU peker på at strukturendringene fra 2020 ikke gir elever med svake norskferdigheter og minoritetsspråklige elever nytte av den økte faglige konsentrasjonen, men heller er til ulempe ved at de ikke får opplæring i norsk på vg1. Departementet mener det er grunn til å tro at en annen fordeling av fellesfagene norsk og engelsk kan legge bedre til rette for læring for alle elever.

Kunnskapsdepartementet ber Utdanningsdirektoratet utarbeide forslag til en struktur på fellesfagene engelsk og norsk i de yrkesfaglige utdanningsprogrammene som bedre legger til rette for læring og utvikling for alle elevgrupper, men særlig for elever som presterer svakt eller trenger mer støtte. Forslagene skal bygge på kunnskapsgrunnlaget fra evalueringen av Kunnskapsløftet. Oppdraget består av:

- Utarbeide forslag til ny struktur
- Gjennomføre høring
- Oppsummere og vurdere høringsinnspillene
- Anbefale struktur for KD

Vi tar sikte på at eventuelle endringer skal gjelde fra skoleåret 2026-2027.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsipper i utredningsinstruksen. Vi ber direktoratet om å involvere fylkeskommunene og partene i arbeidslivet på egnet vis. Departementet skal orienteres før forslag til ny struktur sendes på høring.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Udirs anbefaling sendes til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og viil.gombos@kd.dep.no innen 15.01.2026.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ingeborg Holm Røsberg
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen